

BRZEŻANY

zrodlo: Wikipedia

BRZEŻANY

KRESY WSCHODNIE RZECZYPOSPOLITEJ

Opracowanie merytoryczne
Ryszard Brzeziński

Herb Brzeżan i historia miasta

Brzeżany

Dzieje miasta w zarysie

Pierwsza wzmianka o Brzeżanach odnosi się do roku 1375, kiedy ziemie te były oddane przez księcia Władysława Opolskiego na własność bojarowi Wasylowi Teptuchowiczowi.

W 1508 r. Anna Cebrowska, żona Rafała Sieniawskiego, otrzymała Brzeżany w spadku po śmierci Piotra Cebrowskiego, a w 1530 r. król Zygmunt I pozwolił hetmanowi koronnemu, Mikołajowi Sieniawskiemu (1489-1569), na miejsce niewielkiej miejscowości, jaką były wówczas Brzeżany, ustanowić miasto na prawie magdeburskim. Wraz z otrzymaniem praw miejskich 19 marca 1530 r. miasto dostaje pozwolenie na prowadzenie jarmarków i targów, co przyczynia się do jego ekonomicznego rozwoju.

Istnieją dokumenty, na których podstawie twierdzić można, że 1695 r. miasto zamieszkiwało 3475 ludzi, licząc 404 domy, a w 1928 r. liczba mieszkańców wynosiła 11023.

Po I rozbiorze Polski w 1772 r. Brzeżany były pod zaborem austriackim. W 1781 r. stały się miastem powiatowym województwa tarnopolskiego. Od 1805 r. w mieście działało gimnazjum.

Wraz z rozpoczęciem II wojny światowej organy NKWD rozpoczęły masowe represje wobec ludności. Od września 1939 do 1941 roku Brzeżany znajdowały się pod okupacją sowiecką, a od 7 lipca 1941 r. do 22 lipca 1944 r. pod okupacją niemiecką. Miały wtedy miejsce deportacje ludności (głównie Polaków) w głąb ZSRR. W latach 1942-1944 był to rejon działalności AK. W okresie 1943-1945 działało tu UPA, a od 1945 do 1991 r. Brzeżany znajdowały się w granicach Ukraińskiej SRR. Zaraz po wojnie miały miejsce przymusowe wysiedlenia Polaków, a w rejon Brzeżan i samego miasta została przesiedlona część ludności rusińskiej z pow. sanockiego. Od 1991 r. Brzeżany znajdują się na obszarze Ukrainy.

Brzeżany zostały wpisane na ukraińską listę miast i wsi historycznych pierwszej kategorii znaczenia. W 2001 r. nadano im status państwowego historyczno-architekuralnego parku krajobrazowego.

Osoby związane z Brzeżanami:

- Aleksander Bruckner - polski profesor, filolog i sławista, historyk literatury i kultury polskiej, urodzony 29 stycznia 1856 r. w Brzeżanach,
- Zdzisław Hordyński-Juchnowicz - polski lekarz, tytularny generał dywizji WP, urodzony 31 lipca 1857 r. w Brzeżanach,
- Józef Kamiński - polski dowódca wojskowy, generał broni Wojska Polskiego, urodzony 3 marca 1919 r. w Brzeżanach,
- Władysław Kohman-Floriański - polski inżynier budowy maszyn, wykładowca Politechniki Lwowskiej i - po 1945 r. wykładowca i profesor nadzwyczajny Politechniki Gdańskiej,
- Teofil Maresch - polski wojskowy, generał brygady Wojska Polskiego, sędzia Najwyższego Sądu Wojskowego, urodzony 1 sierpnia 1888 r. w Brzeżanach,
- Alfred Obaliński - polski profesor, lekarz chirurg, urodzony 15 listopada 1843 r. w Brzeżanach,
- Edward Sucharda - polski chemik, profesor Politechniki Lwowskiej, jej prorektor (1933-1935) i rektor (1938-1939), urodzony 18 czerwca 1891 r. w Brzeżanach,
- Edward Śmigły-Rydz - polski wojskowy i polityk, Marszałek Polski, Generalny Inspektor Sił Zbrojnych, Naczelný Wódz w wojnie obronnej 1939 r., urodzony 11 marca 1886 w Brzeżanach,
- Ernest Till - polski prawnik, profesor, członek Polskiej Akademii Umiejętności, urodzony 4 stycznia 1846 r. w Brzeżanach,
- Teresa Tubek - polska lekkoatletka, oszczepniczka, urodzona 15 października 1938 r. w Brzeżanach.

Herb Sieniawskich i historia zamku

Herb Leliwa był podstawowym herbem
polskiego rodu szlacheckiego Sieniawskich
z Brzeżan

Zabytki Brzeżan:

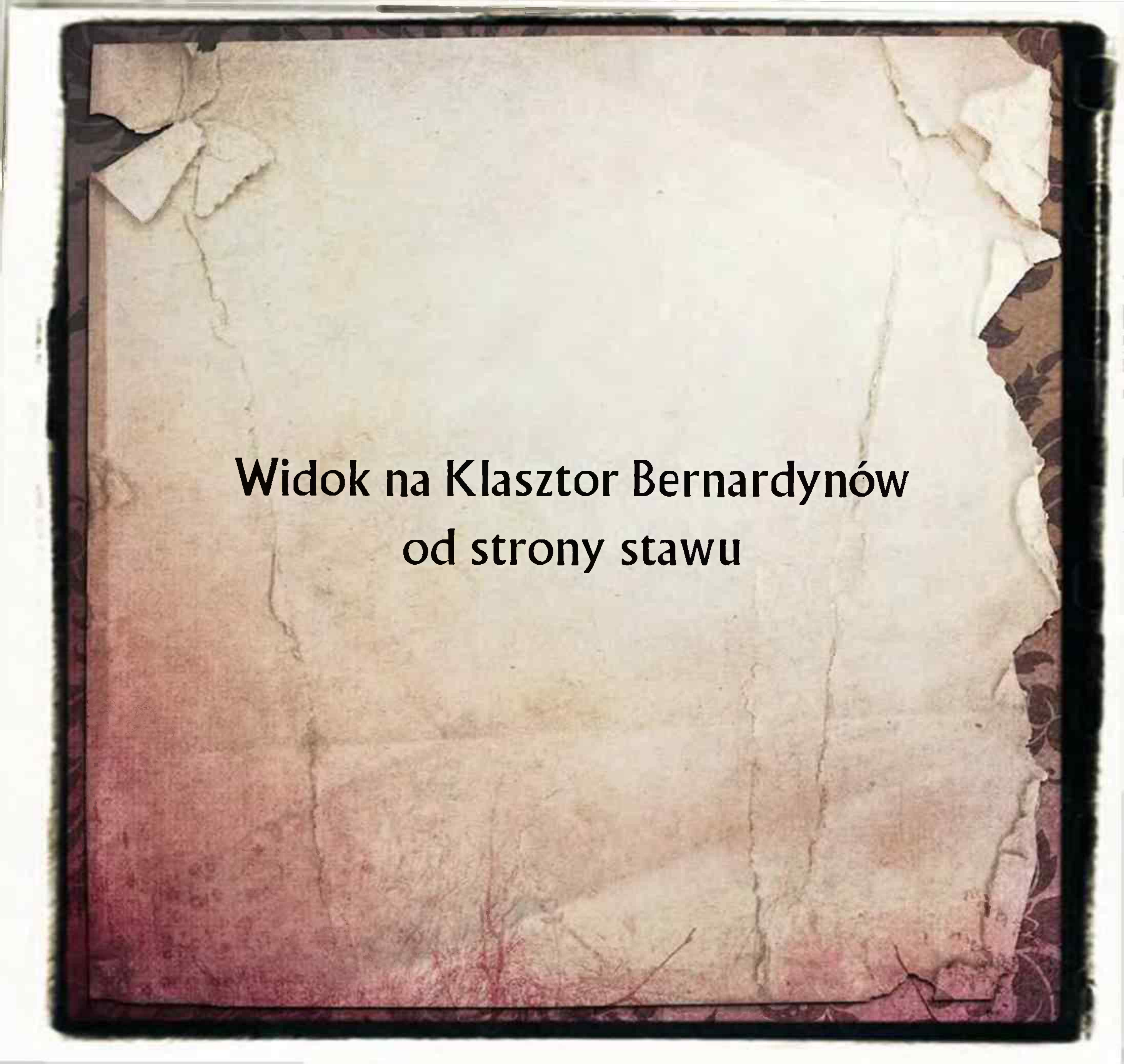
- Zamek Sieniawskich (w ruinie) - zbudował go Mikołaj Sieniawski w 1554 roku, rozbudowany został w XVII i XVIII wieku. Na zamku przebywali m.in.: król August II Mocny (1648), książę Franciszek Rakoczy (1702) i car Piotr I Wielki (1707). Zdewastowany w XIX i XX wieku, za czasów gdy dziedzicem był Aleksander Potocki (1798-1868),
- Kościół Zamkowy z kaplicą grobową Sieniawskich pochodzi z XVII wieku. Kaplica grobowa Sieniawskich -jedno z dawniejszych najwspanialszych polskich mauzoleów rodowych. Obecnie w całkowitej ruinie. Początek dewastacji zaczął się jeszcze w XIX wieku. Jej konserwacji w latach 70 XIX wieku podjął się Stanisław Potocki. Kaplica kolejny raz uległa zniszczeniom, a dzieło całkowitej dewastacji dokonane zostało po 1945 roku, kiedy zabrakło polskich opiekunów tego miejsca,
- Kościół parafialny p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny - zbudowany z końcem XV w. z kamienia ciosowego w stylu gotyckim o szerokich łukach. Wewnątrz znajdują się dwa portrety Sieniawskich, piękny ołtarz, dębowe, rzeźbione konfesjonały w stylu gotyckim. Obok kościoła dzwonnica z 1630 r. Dookoła kościoła mury obronne z szeregiem strzelnic. Na szczególną uwagę zasługuje portal kościoła i doskonale do dziś zachowane herby Sieniawskich,
- Ratusz - zbudowany w 1805, piętrowy budynek z wieżą zegarową i herbem Potockich na szczycie,
- Cerkiew p.w. św. Trójcy - w 1830r. umieszczono obraz Matki Boskiej pochodzący z kościoła zamkowego. Do cennych pamiątek zaliczyć można także relikwiarz z połowego ołtarza Mikołaja Sieniawskiego - posrebrzana trumienka z ręką św. Jana Chrzciciela,
- Kościółek ormiański - otoczony murami, posiada artystycznie nakładane drzwi.

Sieniawscy i zamek rys historyczny

Za czasów zarządzania miastem przez rodzinę Sieniawskich. Brzeżany wslawiły się przede wszystkim miejskim kompleksem obronnym, a także rozkwitem architektonicznym. Dla walorów obronnych miasta w latach 1534-1554 Sieniawski zbudował w Brzeżanach zamek, który ze względu na swoje piękno i bogactwo budowli jeszcze w XVII wieku nazwano „Wawelem Wschodu” i „Podolskim Wawelem”. Urządzony był z wielkim przepychem, należał do największych rezydencji magnackich Rzeczypospolitej. W budowie zamku wzięli udział włoscy i ukraińscy mistrzowie budownictwa. Do 1945r. w zamkowym dworze zachowała się prawdziwa perła architektury XVI- XVII wieku - trójnawowa kaplica Świętej Trójcy, będąca zarazem grobowcem rodziny Sieniawskich. Jej wnętrze upiększają artystyczne prace Henryka Horsta, Hermana Gutte i Jurgena Pfinstera.

Mikołaj Sieniawski, założyciel miasta i budowniczy zamku, był dworzaninem króla Zygmunta I Starego, wojewodą bełskim i ruskim. Brał udział w walkach z Tatarami i Mołdawianami. W latach 1530-1537 był rotmistrzem jazdy na Podolu, a w 1531 został strażnikiem polnym koronnym. Na jego barkach spoczęła wówczas obrona Rzeczypospolitej przed rajdami czambułów tatarskich pustoszących Podole i Braclawszczyznę. Sieniawski stanął na czele brał udział w bitwie pod Obertyncem w 1531. W 1532 został podkomorzym halickim, zaś w 1537 kasztelanem bełskim, a dwa lata później był już hetmanem polnym. W 1542 został wojewodą bełskim, a w 1553 wojewodą ruskim. Rok wcześniej wprowadził na tron mołdawski jako lennika Polski Aleksandra Lopusneanu. Upagnioną buławę wielką koronną dostał w 1561 i był do śmierci czujnym strażnikiem granic wschodnich.

Po śmierci Adama Mikołaja Sieniawskiego, ostatniego z rodu, zamek przeszedł na własność jego córki Zofii Sieniawskiej i jej męża, Aleksandra Czartoryskiego. Od 1726 r. budowla wraz z miastem stanowiła już własność rodziny Czartoryskich. Od drugiej połowy XVIII wieku przeszła w ręce rodu Lubomirskich, a od 1816 r. po ślubie wnuczki Adama Michała Sieniawskiego, Aleksandry Lubomirskiej, z Aleksandrem Potockim, Brzeżany znalazły się we władaniu rodziny Potockich. Na przełomie XIX i XX wieku zamek został zdewastowany.

**Widok na Klasztor Bernardynów
od strony stawu**

Brzeźany. Widok na miasto, wyk. po 1945r.

Rynek nocą

Brzeżany, Rynek nocą, wyk. po 1945r.

Widok na miasto od strony grobli

Rynek z cerkwią grekokatolicką
pod wezwaniem
św. Piotra i Pawła

Brzeżany, Rynek i cerkiew, wyk. po 1945r.

Karpaty

lata 30. XX w.

Brzeźany-krajobraz, wyk. po 1945r.

**Widok na rynek
i kościół farny**

View of the town square, 19th century

Wieże ratusza i cerkwi

Brzeźany, ratusz, wyk. po 1943r.

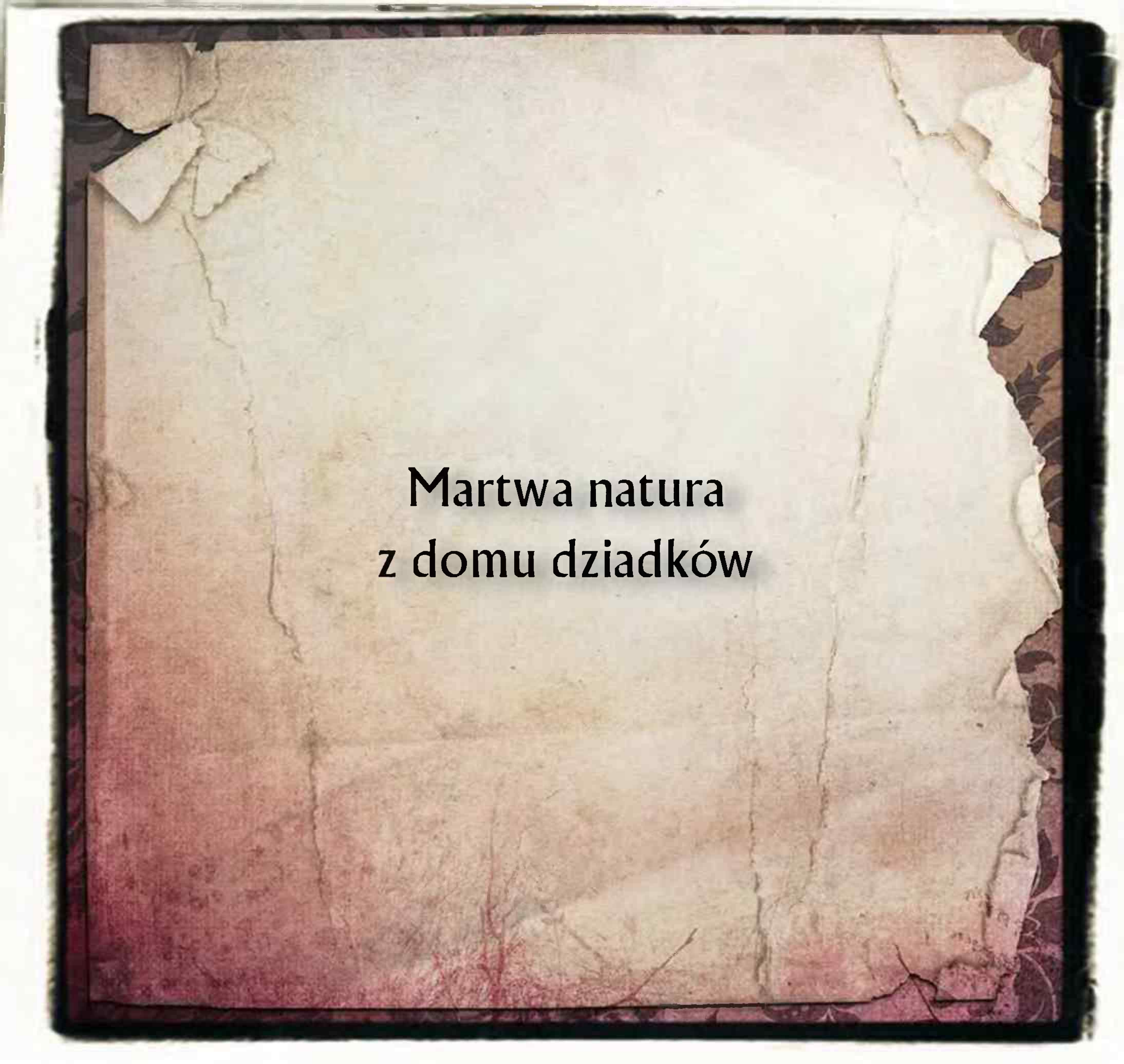
Kościół farny

Ratusz

Ratusz

**Martwa natura
z domu dziadków**

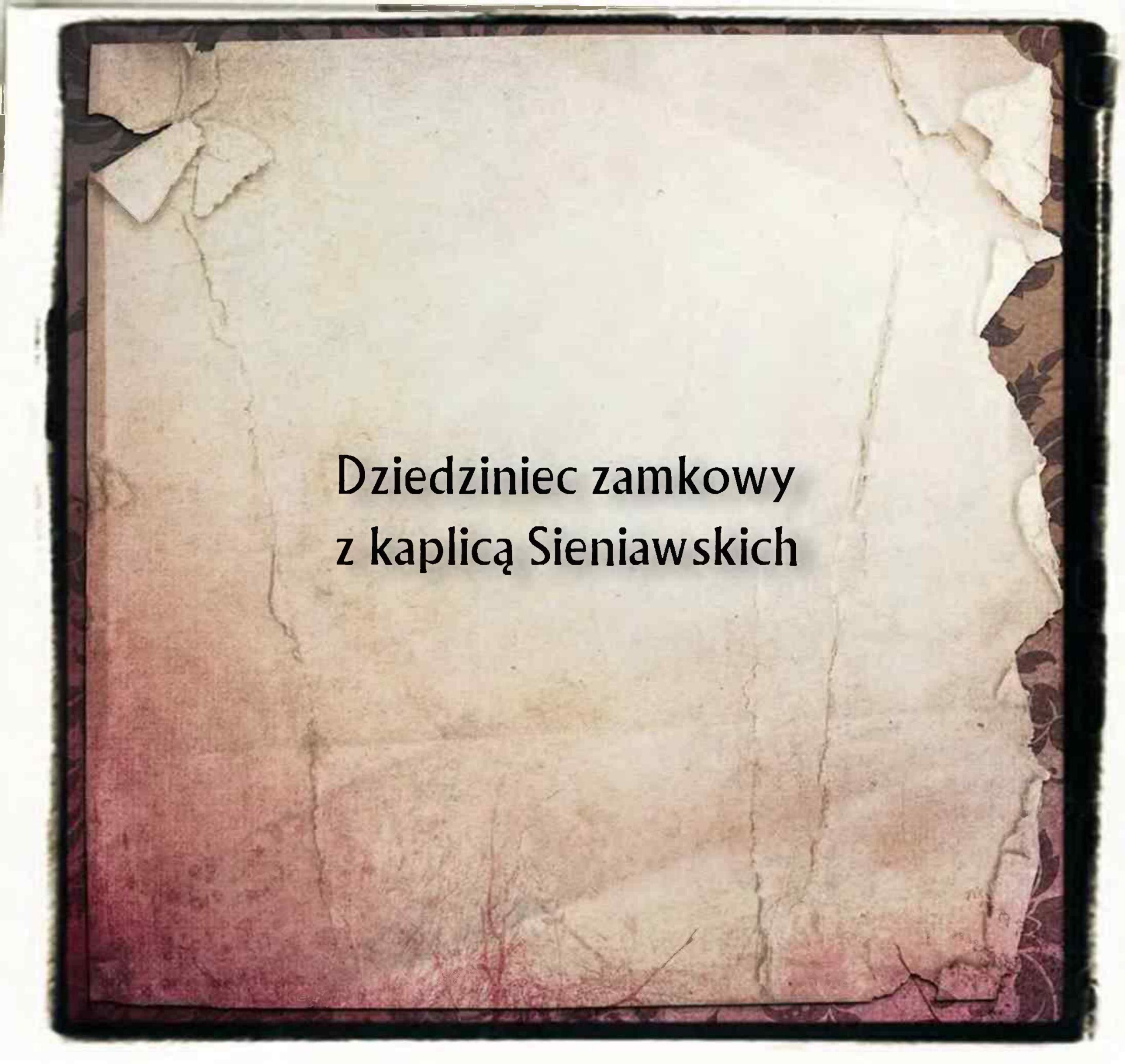
Widok zamku

**Wielka Synagoga Brzeżańska
lata 20. XX w.**

Wielka synagoga w Brzeżanach, akwarela, II poł. XX wieku

**Dziedziniec zamkowy
z kaplicą Sieniawskich**

Widok na dziedzińiec zamku Sandomierza w j. 1842

Zamek
stan na koniec XX w.

Brzeżany, Ruiny zamku, wyk. po 1945r.

Widok zamku XIX w.

Brzeźany, Widok na zamek, wyk. po 1945r.

Zamek
stan na koniec XX w.

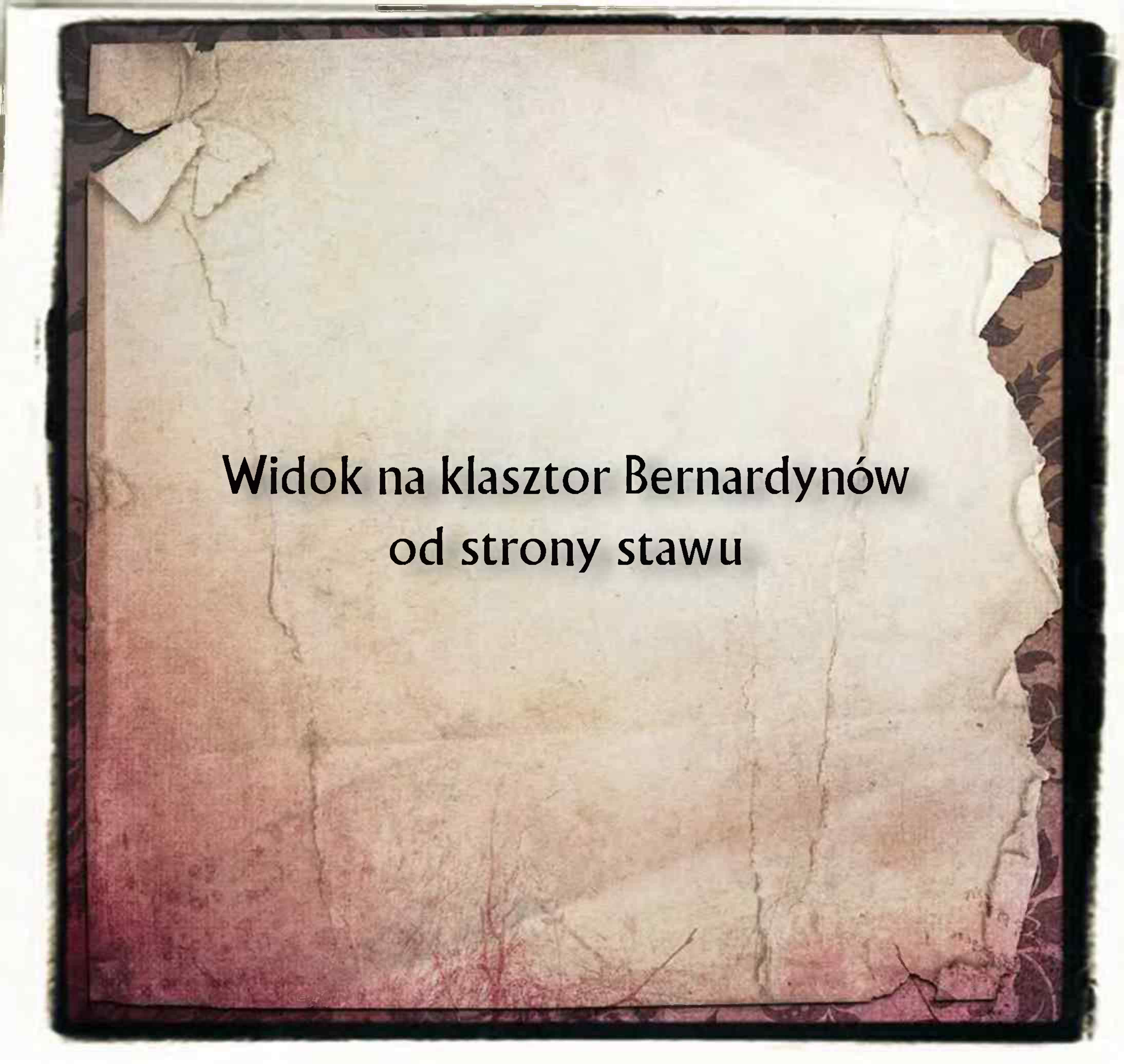
Brzeżany, Ruiny zamku, wyk. po 1945r.

Ulica Ormiańska
z kościołem ormiańskim

Ulica Ormiańska z widokiem na klasztor

Widok na klasztor Bernardynów
od strony stawu

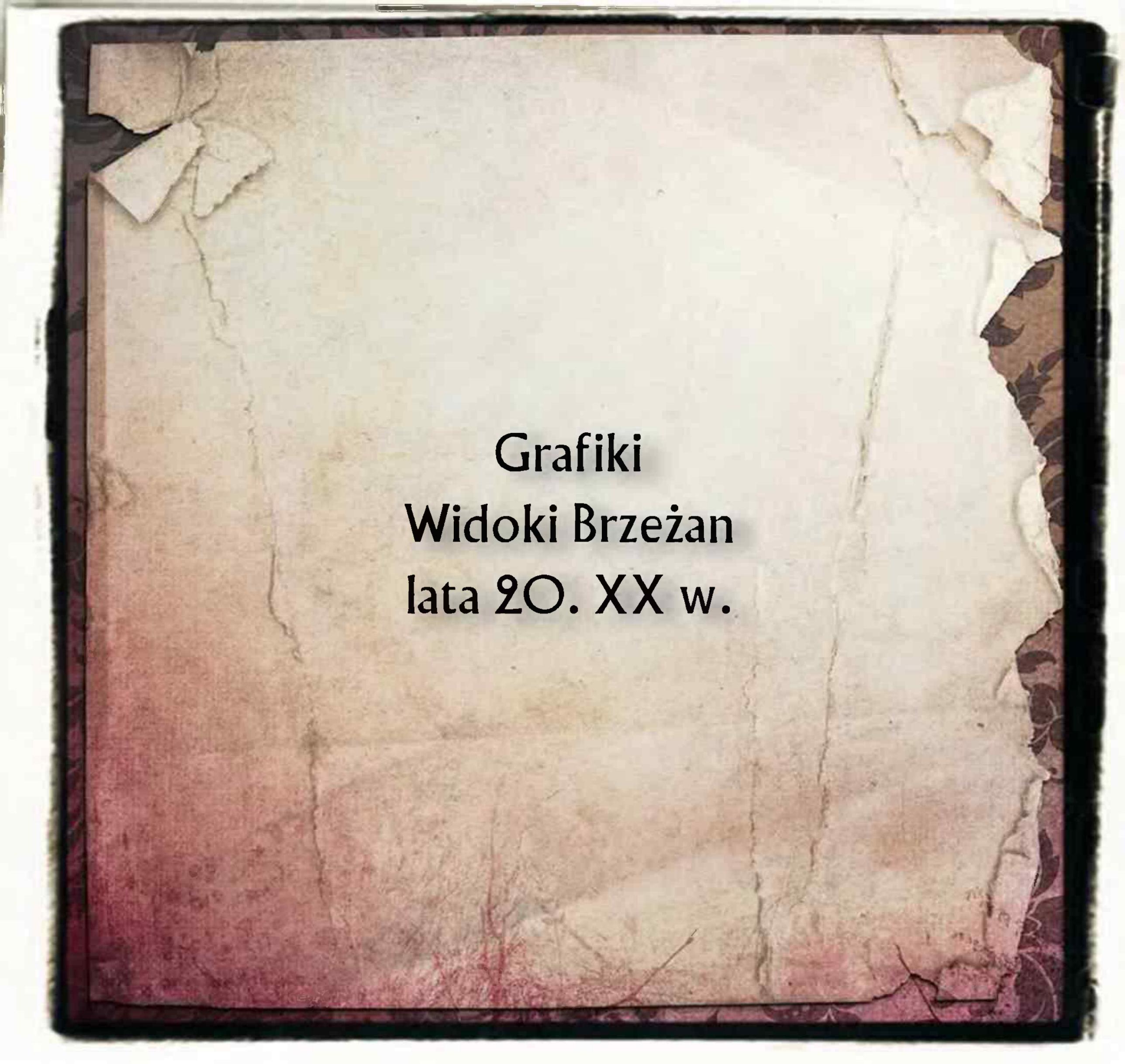

Brzeżany, Wzrost na miasto, wyk. po 1945r.

Widok rynku z
cerkwią św. Trójcy

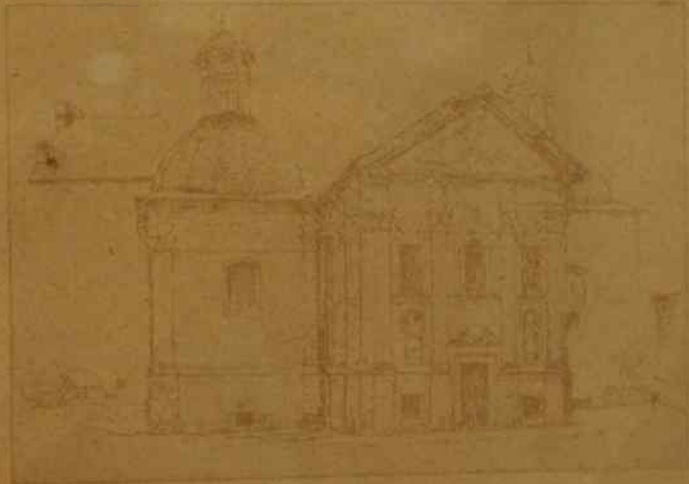
Brzeżany, Rynek i cerkiew, wyk. po 1945r.

**Grafiki
Widoki Brzeżan
lata 20. XX w.**

BRZEŹANY - BUDYNEK SOKOLA.

BAZYLANY - KAPLICA W ZAMKU HERMANOWSKIM

BRZĘZANY - BASZTA ZAMKU SIENIAWSKICH

BRZĘZANY - RATUSZ (DAWNE GIMNAZJUM)

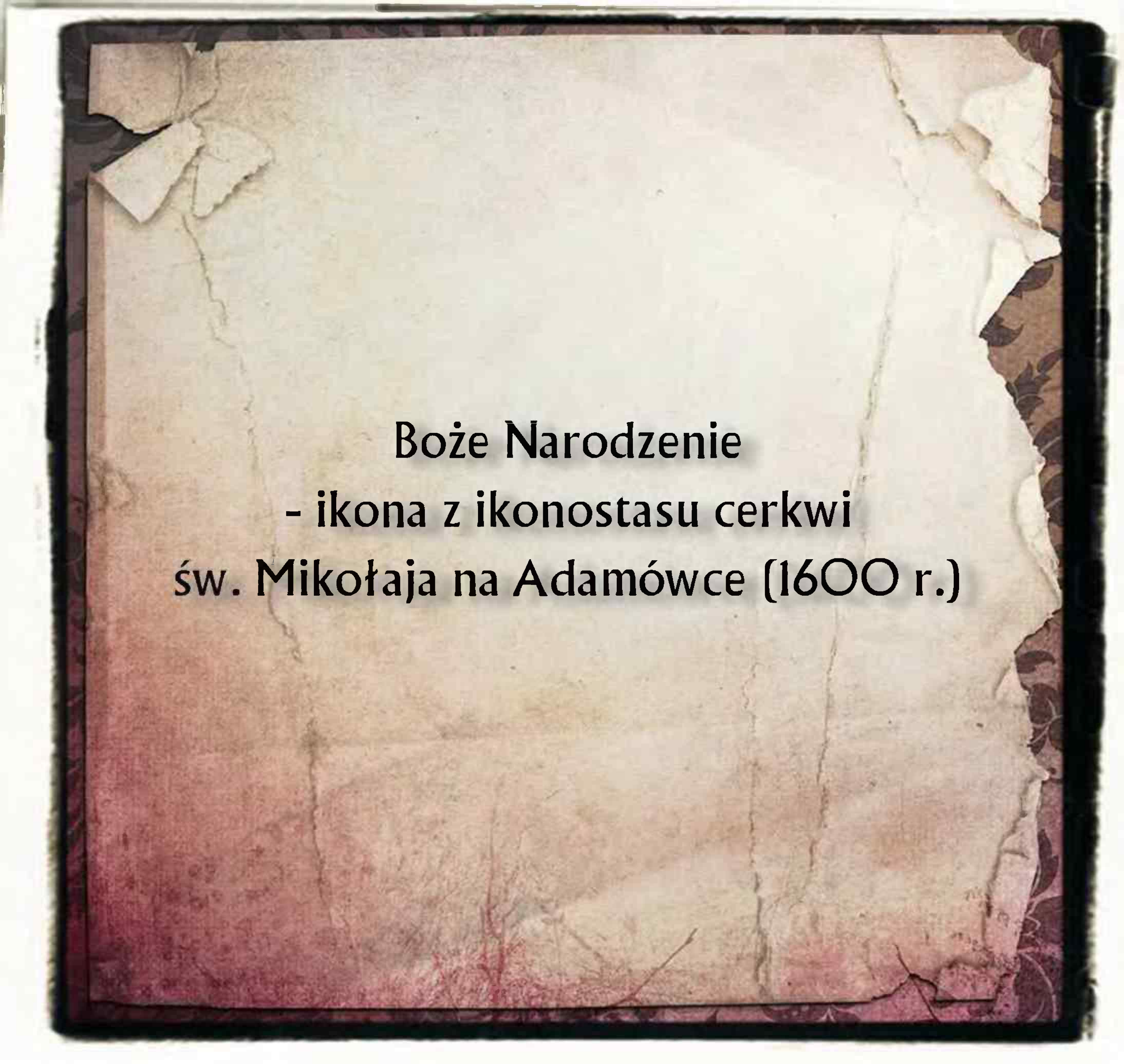
BRZEŻANY - RATUSZ (DAWNE GIMNAZJUM)

H. ZENNER - KLOSTER PARANALIN

SZEGED – ULICA SZENIAWSKICH

Boże Narodzenie
- ikona z ikonostasu cerkwi
św. Mikołaja na Adamówce (1600 r.)

**Matka Boska
- ikona z XIX w.**

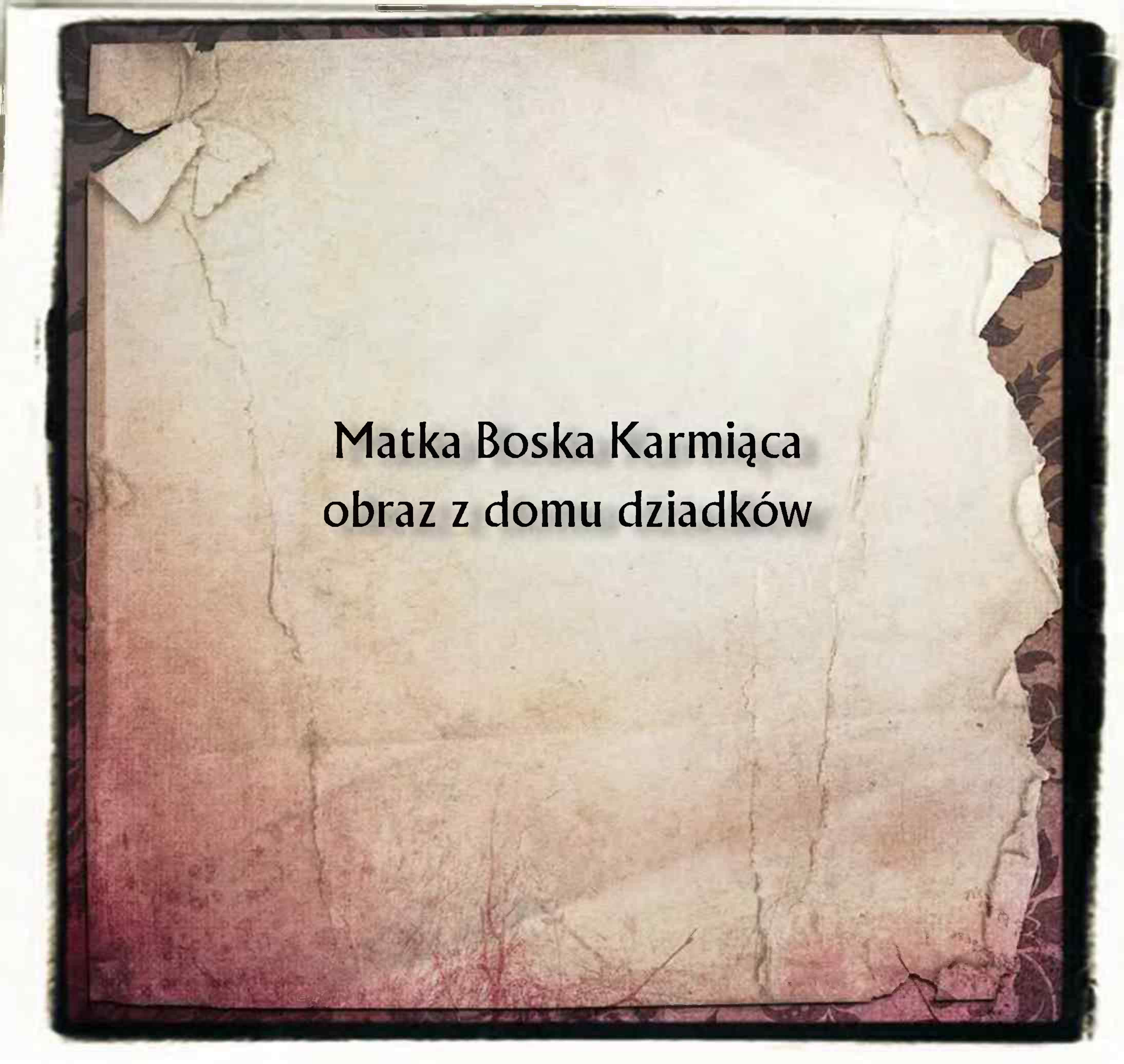
Ikona
- św. Mikołaj
XIX w.

Ikona sv. Mikolaja

**Koronacja Maryi
- ikona z XIX w.**

Matka Boska Karmiąca
obraz z domu dziadków

Portrety prezydenta Mościckiego
i Marszałka Rydza Śmigłego.
Po środku gobelin z orłem
wyhaftowany w majątku
Państwa Wiewiórskich
do powstania 1863 r.

A. DUTKA WILNO 1920

IGNACY MOŚCICKI
PREZYDENT RZECZYPOŚPOLITEJ POLSKIEJ

L. WÓJCIECHOWSKI

Wydrukowano w Warszawie, 1935 r. W. Rydz-Śmigły
Wydrukowano w Warszawie, 1935 r. W. Rydz-Śmigły

Śmigły-Rydz
MARSZAŁEK POLSKI
EDWARD ŚMIGŁY-RYDZ
GENERALNY INSPEKTOR SIŁ ZBROJNYCH

**Plan miasta Brzeżan
lata 30. XX w.**

Sept 2

-BRZEŻANY-
PLAN MIASTA

Plan de la ville de Brest
par le sieur de la Roche
le 15 Mars 1757
par le sieur de la Roche
le 15 Mars 1757

Explication des lettres

1. Port de Brest	11. Port de Brest
2. Port de Brest	12. Port de Brest
3. Port de Brest	13. Port de Brest
4. Port de Brest	14. Port de Brest
5. Port de Brest	15. Port de Brest
6. Port de Brest	16. Port de Brest
7. Port de Brest	17. Port de Brest
8. Port de Brest	18. Port de Brest
9. Port de Brest	19. Port de Brest
10. Port de Brest	20. Port de Brest
21. Port de Brest	22. Port de Brest
23. Port de Brest	24. Port de Brest
25. Port de Brest	26. Port de Brest
27. Port de Brest	28. Port de Brest
29. Port de Brest	30. Port de Brest
31. Port de Brest	32. Port de Brest
33. Port de Brest	34. Port de Brest
35. Port de Brest	36. Port de Brest
37. Port de Brest	38. Port de Brest
39. Port de Brest	40. Port de Brest
41. Port de Brest	42. Port de Brest
43. Port de Brest	44. Port de Brest
45. Port de Brest	46. Port de Brest
47. Port de Brest	48. Port de Brest
49. Port de Brest	50. Port de Brest
51. Port de Brest	52. Port de Brest
53. Port de Brest	54. Port de Brest
55. Port de Brest	56. Port de Brest
57. Port de Brest	58. Port de Brest
59. Port de Brest	60. Port de Brest
61. Port de Brest	62. Port de Brest
63. Port de Brest	64. Port de Brest
65. Port de Brest	66. Port de Brest
67. Port de Brest	68. Port de Brest
69. Port de Brest	70. Port de Brest
71. Port de Brest	72. Port de Brest
73. Port de Brest	74. Port de Brest
75. Port de Brest	76. Port de Brest
77. Port de Brest	78. Port de Brest
79. Port de Brest	80. Port de Brest
81. Port de Brest	82. Port de Brest
83. Port de Brest	84. Port de Brest
85. Port de Brest	86. Port de Brest
87. Port de Brest	88. Port de Brest
89. Port de Brest	90. Port de Brest
91. Port de Brest	92. Port de Brest
93. Port de Brest	94. Port de Brest
95. Port de Brest	96. Port de Brest
97. Port de Brest	98. Port de Brest
99. Port de Brest	100. Port de Brest

Dokumenty
lata 20 . XX w.

przekazali i są nadajećemu pozwolenie wyrażeniemi w tem
iż mającej unioć o którym poprzednio oznajmionem jest
pozem przysłać do podpisali, pisząc polecił i wydał wstępu
jako też i własnej woli pochodzący pryncypał i czyn d'a uiszczo
i celów wyrażały wyrażeniemi. i i wyrażeniemi Marya
Tantonińska urodzona Marya żona Donata Tantonińskiego która
była oddzielenie od swego męża i oświeconie przysłać
przesłuchany leżnała do podpisali, pisząc polecił i wydał wstępu
jako i i własnej woli pochodzący pryncypał i czyn, dozwolenie, że i
oświeconie, który był przysłać do Maryi i wyrażeniemi męża. Wierat.
H. Pask H. m. 40. Donata prawuż-tanie New Jersey.

Entradas tres ministros Plurimos & una de aca de & 4. as. asien.
& diez angulos minissem porriedoan

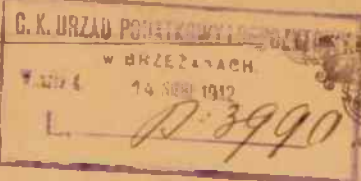
Nov 10th Sept 1913.

41778/12

Pravo Pioski do 47, 726 kg. 729 kg. Pioskiy na
Zanay Rouda Pioskiy do potavni ro. 16.

Received 23/8 1712.

Chapman

Kontrakt kupna sprzedaży

 mistry Marya Linert orł. Marya
 Linert ramisna Xembowicka rammentala
 w Łowiczu

jako sprzedającą z jednej, a p. Janem i Rozalą Lichom
mi, właścicielkami przedmiotu w Przemyśle

jako kupując drugiej strony, jak następuje:

[illegible]

11. Sprzedając a potwierdza , że fizyczne posiadanie sprzedanego przedmiotu odda a
kupując ym przez obejście i wskazanie granic i zezwala , by kupując y natychmiast wszelkie
akty posiadania na tym przedmiocie wykonał a

Paspalum egrosum & *Chorizanthe ovata* stricta
no. 3. All Laid parietary & Brexauash
Dura St. pakdierurke 1807.

Stonely
Ch. was here

L. 194.

1

Brzezany dnia 12° kwietnia 1907.

Do
P. Jana i Rozalii Tichoskich
właścicieli gruntu N° 299.

W Brzeżanach.

Zatwierdzając prośbę wniesioną dnia 11° stycznia 1907
tutajszego protokołu komisijnego badania planu budowy
z dnia 5° kwietnia 1907 jako też osiwiadczenie sąsiadów,
udziela się Janu na mocy uchwały Magistratu z dnia
8/4 1907 pozwolenie do zmurowania domu piętrowego
na gruncie pod L. 299 w Brzeżanach w sąsiedztwie przy-
ulicy dworkowej położonym według planu projektowanego
pod dozorem i kierownictwem budowniczego i przy zachowa-
naniu przepisów objętych ustawą budowlaną z dnia
23° kwietnia 1882 Art. 47 Br. u. kr. z zastrzeżeniem, że dach
tego domu ma być kryty materiałem ogniotrwałym
i że, ściana frontowego domu od ulicy dworkowej ma
być zmurowanej w prostej linii od pierwszego stępia
Lewonetranego branny domu Tudy Welgera, zaś od stro-
ny sąsiada Rubina Vogla ma być wysunięta o 30 cm.
Wskazując razie linie frontowa ma być kryta Ma-
gistrat. Dalej stanowi się, że do samodzielnego wykony-
wania robót przy tej budowie należy używać maj-
strów koncesjonowanych, i materiał użyty do budo-
wy ma być ogniotrwały. Grubość fundamentów
ma wynosić 60 cm: parteru 45 cm: a piętra 30 cm.
Podłoga parterowych pokoi ma być ułożona przy-
najmniej 30 cm. po nad teren budowlany.
Ściany mają być sklepione, zaś okna ku ulicy
wychodzące tak zbudowane by komunikacyi nie
hamowały. Urządzenie mieszkań w piwnicy

2
L. 5067/97

3
Breslau dnia 29^{go} października 1907

Do

pp. matronki Jana i Rozalii Fichockich
właścicieli domu l. 299.

w Breslanach

Stosownie do postanowień ustawy budowlanej z dnia
28^{go} kwietnia 1882 Nr 97 dr. u. b. uściłło się Tam
na mocy uchwały Magistratu z dnia 25^{go} października
1907 pozwolenie do zamieszkania nowo zmurowanego
domu piętrowego, położonego na gruncie pod l. 299
w Breslanach na Nowym rynku składającego się
w outerynach z 2 schodów, kurytarra i 6 piwni,
w parterze z 4 kuchni z pokoi 6 komórek wychodków
i schodów na piętro, na pierwszym piętrze zaś z kury-
tarra i kuchni 6 pokoi z komórek, spiżarni, wy-
chodków, balkonu i schodów tudzież strychu.

Z Magistratu.

[Handwritten signature]

3
L 5067.

4
29/12/1904
3
Brzezany dn. 29^{go} października 1904

Poswiadczenie.

Magistrat miasta Brzezan stwierdza że na gminie
pod l. 299 w Brzezanach na starym rynku położonym
matrionkowie Jan i Rozalia Pichoccy wzniesli
nowy dom piętrowy, którego budowę rozpoczęli dnia
24^{go} kwietnia 1904 a ukończyli dnia 20^{go} paździer-
nika 1904. -

Z Magistratu. -

Wł. Wł.

Karta tożsamości
1926 r.

O P I S.

Wzrost wysoki
Oczy siwe
Włosy blond
Owal twarzy podług
Szczególne znamiona blizna
na lewej ręce.

wa rok 192 0.

Lwów, dnia 15. 11. 1920.
Józef Wiskipka
podpis właściciela karty identyfikacji.

(pieczęć)
Pracownik
podpis wystawiającego (dowódcy).

Zapiski przedowe:

Przedtęca się awansować na
rok 1921.
Przebieg, dnia 14. maja 1921.
Mnaty

1098. 50.000. 20. Druk. DOG. Lwów. 638.

KARTA IDENTYCZNOŚCI

Nr. 64.

Stopień

Podporucznik

Imię i nazwisko

Karol
Łopuszański

Przydział służbowy

Polsk. Okręg.
Urząd Gospod.

Rok urodzenia

1891.

Religia

rel. kat.

Lwów dnia 15. X. 1920.

(pieczęć okrągła)

podpis wzywający (dowódcy).

Świadectwo chrztu
1918 r.

Archidiecezja: *Teropolensis*

Repubblica: *Polonia*

Decanatus: *Brzerany*

Nr. *401/36*

Palatinatus: *Lwow-pod*

Parochia: *Brzerany*

Districtus: *Brzerany*

Testimonium ortus et baptismi

Officium parochiale rom. cath. rit. lat. Ecclesiae in

praesentibus testatur, in libro baptisatorum destinato pro

tomo *1* pag *1* num ser *1* sequentia reperiri:

Dies natiuitatis *10. 1. 1918* est: die

mensis *Januarii* anno Dni millesimo

Locus natiuitatis *Brzerany*

Dies baptismi *13. Januarii 1918*

Minister baptismi *Andreas Kierwich*

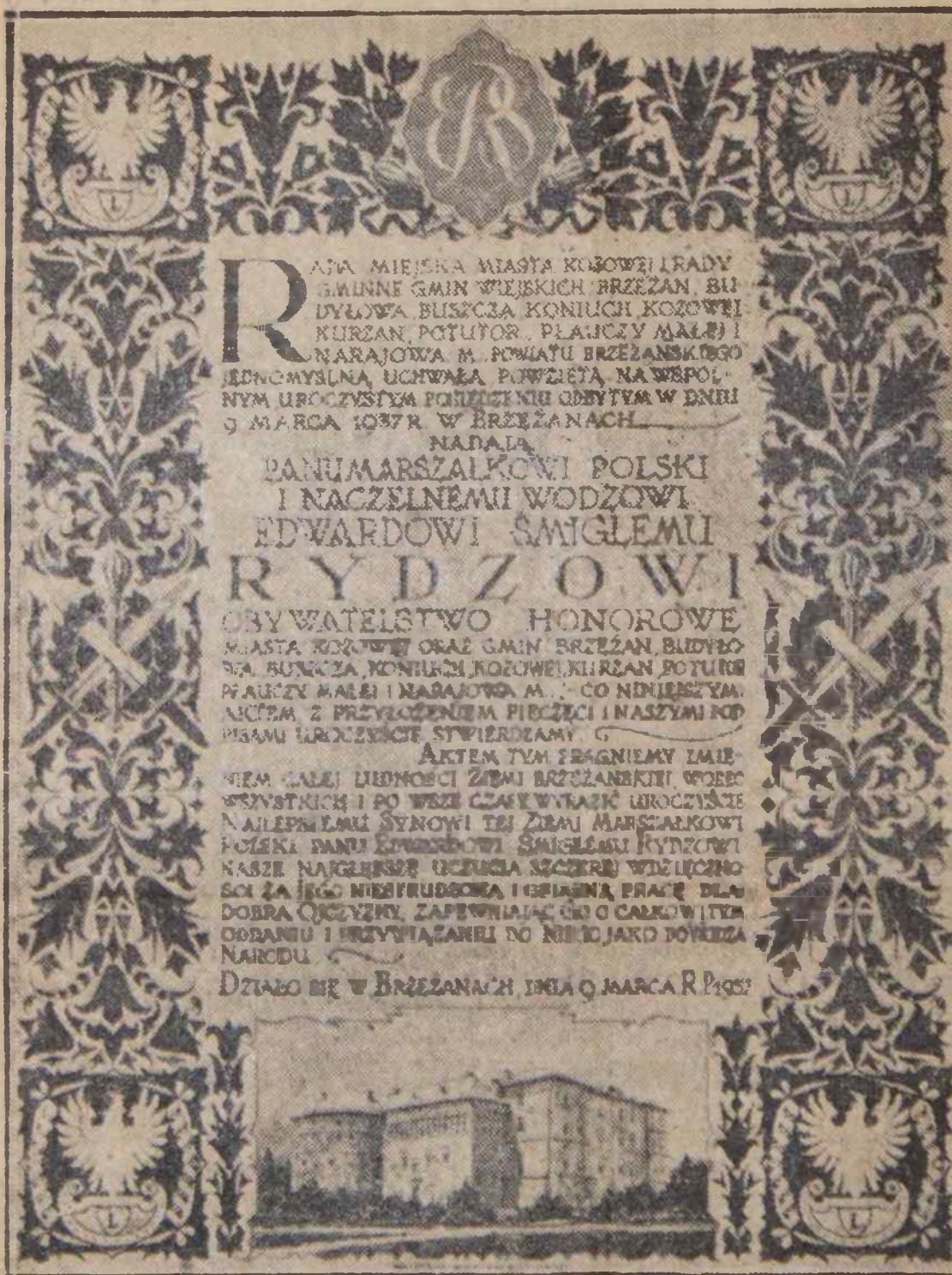
Religio baptisati *Romanus - catholica*

Brzerany
Brzerany
Decima
conjugentium in regem nostrum
neus domus P. Dobroch

Nomen baptisati	Sexus	Tuus	Parentes eorum nomen, cognomen, parentes, religio, conditio, aetas	Patrim: eorum nomen, cognomen, religio, conditio, habitatio	Adnotationes: obstetrix, confirmatio, mutatio status (ordo, matrim.) etc.
<i>Joannes</i>	<i>masculinus</i>	<i>Brzerany</i>	<i>Petrus, murarius</i>	<i>Andreas Kierwich</i>	<i>Honorata</i>
<i>Casimirus</i>	<i>masculinus</i>	<i>Brzerany</i>	<i>fr. Casimirus</i>	<i>murarius</i>	<i>Kierwich</i>
<i>Catharina</i>	<i>femina</i>	<i>Brzerany</i>	<i>Catharina</i>	<i>Maria</i>	
<i>Stanislaus</i>	<i>masculinus</i>	<i>Brzerany</i>	<i>Stanislaus</i>	<i>Dobroch</i>	
<i>Maria</i>	<i>femina</i>	<i>Brzerany</i>	<i>Maria</i>	<i>murarius</i>	

Dyplom obywatelstwa honorowego
10 gmin pow. brzeżańskiego
dla Marszałka Śmigłego-Rydza
1932 r.

ZIEMIA BRZEZAŃSKA W HOLDZIE MARSZAŁKOWI
SMIGLEMU RYDZOWI

RADA MIEJSKA MIASTA KOŁOWEJ I RADY
GMINNE GMIN WIEJSKICH BRZEŻAN, BU
DYŁOWA, BUSZCZA KONIUCH KOŁOWEJ
KURZAN, POTULOR, PŁAJCZY MAŁEJ I
NARAJOWA M. POWIATU BRZEZAŃSKIEGO
JEDNOMYSLNA, UCHWAŁA POWZIĘTA NA WSPOL
NYM UROCZYSTYM POSIEDZENIU ODBYTYM W DNIE
9 MARCA 1937 R. W BRZEŻANACH.

NADAŁA
PANU MARSZAŁKOWI POLSKI
I NACZELNEMU WODZOWI
EDWARDOWI SMIGLEMU

R Y D Z O W I

OBYWATELSTWO HONOROWE
MIASTA KOŁOWEJ ORAZ GMIN BRZEŻAN, BUDYŁO
WA, BUSZCZA, KONIUCH KOŁOWEJ, KURZAN, POTULOR
PŁAJCZY MAŁEJ I NARAJOWA M. CO NINIEJSZYMA
AKTEM Z PRZYŁOŻENIEM PIECZECI I NASZYM
PISANYM UROCZYSTYM STWIERDZAMY.

AKTEM TYM PRAGNIEMY ZWIĘ
KSZYĆ I WYRAZIC WIELKĄ WIELOLETNIOŚĆ
WSPÓŁPRACY I PO WZGLĘDZIE NA WIELKĄ
NALEPNIEŚĆ SYNOWI TEJ ZIEMI MARSZAŁKOWI
POLSKI PANU EDWARDOWI SMIGLEMU RYDZOWI
NASZE NAJLEPSZE UCZUCIA SZCZĘRĄ WIELKOCIE
NIĄ ZA JEGO NIEZŁUDNOŚĆ I GŁĘBOKĄ PRACĘ DLA
DOBRA OJCZYZNY, ZAPewniamy go o całkowitym
oddaniu i przywiązaniu do niego jako do
NARODU.

DZIAŁO NIE W BRZEŻANACH DNIA 9 MARCA R 1937

Dyplom obywatelstwa honorowego 10 gmin pow. brzeżańskiego dla Mar
szalka Śmigłego-Rydza. Dyplom ten zostanie wręczony Marszałkowi
Śmigłemu-Rydzowi w dn. 18 b. m.

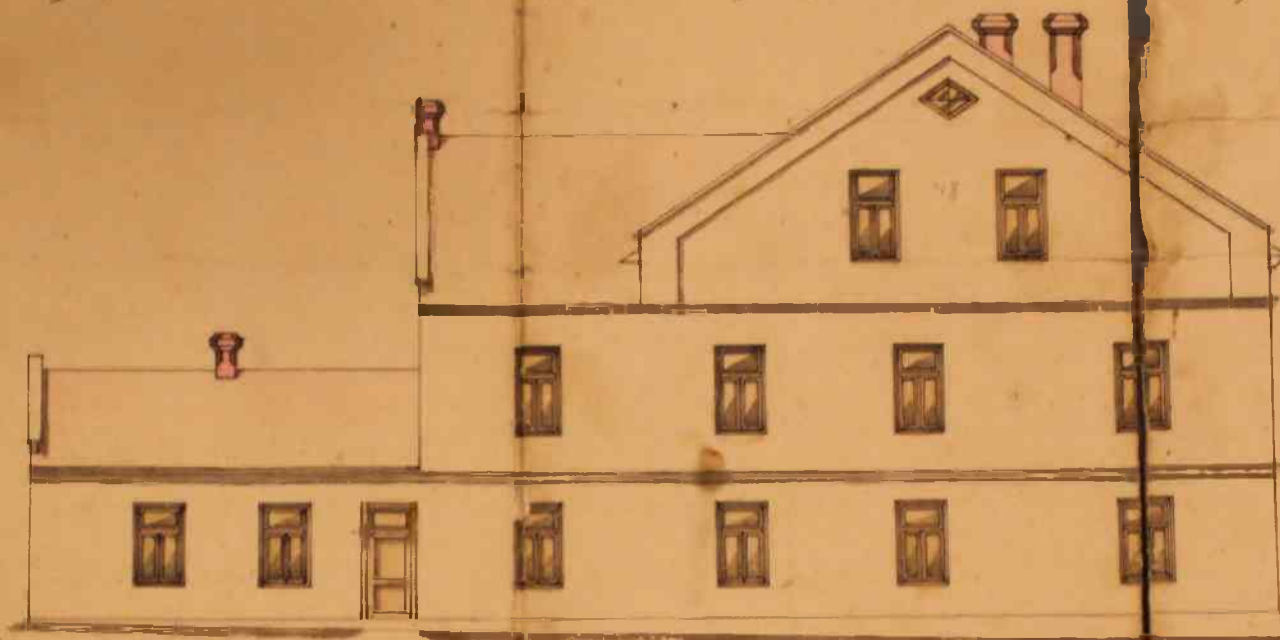
**Projekt budynku mieszkalnego
Brzeżany
1906 r.**

Plan

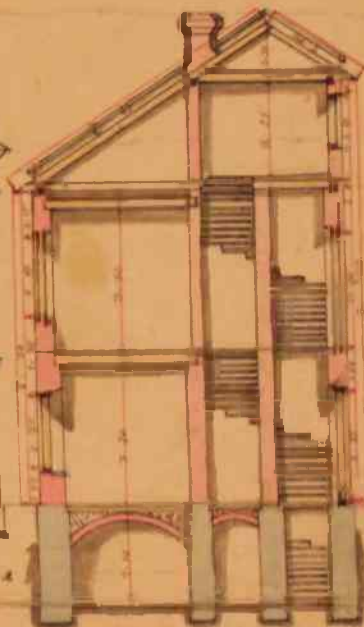
skamajęce się składować domu piętrowego pod d. h. 229 w Brzanie przy ul. Henry Długosza projektowany przez inż. J. i. Stanisł. Szelest.

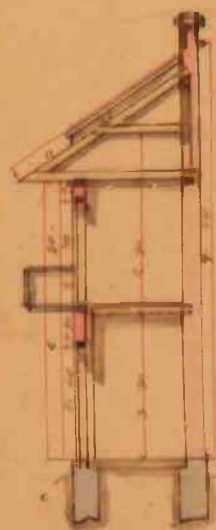
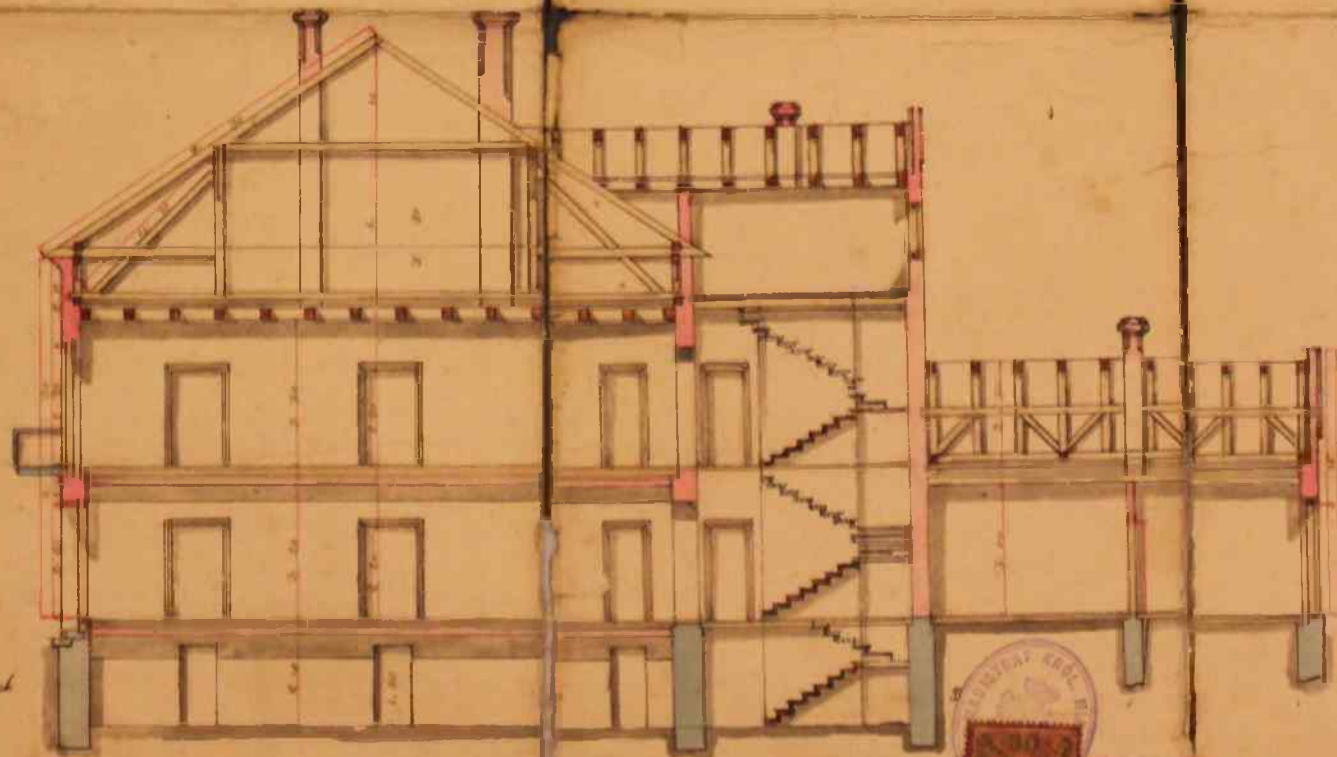
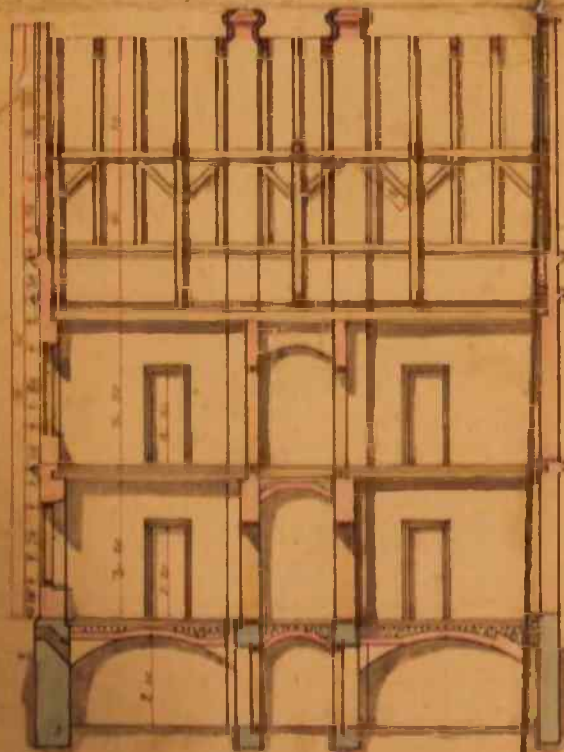
Widok główny

Widok boczny

Przekrój

2

PAWEŁ W. SZELESZ
inż. budowlany i architekt
w Poznaniu

Brzany dnia 15/1 1911

Paweł Szelesz

1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100
2101
2102
2103
2104
2105
2106
2107
2108
2109
2110
2111
2112
2113
2114
2115
2116
2117
2118
2119
2120
2121
2122
2123
2124
2125
2126
2127
2128
2129
2130
2131
2132
2133
2134
2135
2136
2137
2138
2139
2140
2141
2142
2143
2144
2145
2146
2147
2148
2149
2150
2151
2152
2153
2154
2155
2156
2157
2158
2159
2160
2161
2162
2163
2164
2165
2166
2167
2168
2169
2170
2171
2172
2173
2174
2175
2176
2177
2178
2179
2180
2181
2182
2183
2184
2185
2186
2187
2188
2189
2190
2191
2192
2193
2194
2195
2196
2197
2198
2199
2200
2201
2202
2203
2204
2205
2206
2207
2208
2209
2210
2211
2212
2213
2214
2215
2216
2217
2218
2219
2220
2221
2222
2223
2224
2225
2226
2227
2228
2229
2230
2231
2232
2233
2234
2235
2236
2237
2238
2239
2240
2241
2242
2243
2244
2245
2246
2247
2248
2249
2250
2251
2252
2253
2254
2255
2256
2257
2258
2259
2260
2261
2262
2263
2264
2265
2266
2267
2268
2269
2270
2271
2272
2273
2274
2275
2276
2277
2278
2279
2280
2281
2282
2283
2284
2285
2286
2287
2288
2289
2290
2291
2292
2293
2294
2295
2296
2297
2298
2299
2300
2301
2302
2303
2304
2305
2306
2307
2308
2309
2310
2311
2312
2313
2314
2315
2316
2317
2318
2319
2320
2321
2322
2323
2324
2325
2326
2327
2328
2329
2330
2331
2332
2333
2334
2335
2336
2337
2338
2339
2340
2341
2342
2343
2344
2345
2346
2347
2348
2349
2350
2351
2352
2353
2354
2355
2356
2357
2358
2359
2360
2361
2362
2363
2364
2365
2366
2367
2368
2369
2370
2371
2372
2373
2374
2375
2376
2377
2378
2379
2380
2381
2382
2383
2384
2385
2386
2387
2388
2389
2390
2391
2392
2393
2394
2395
2396
2397
2398
2399
2400
2401
2402
2403
2404
2405
2406
2407
2408
2409
2410
2411
2412
2413
2414
2415
2416
2417
2418
2419
2420
2421
2422
2423
2424
2425
2426
2427
2428
2429
2430
2431
2432
2433
2434
2435
2436
2437
2438
2439
2440
2441
2442
2443
2444
2445
2446
2447
2448
2449
2450
2451
2452
2453
2454
2455
2456
2457
2458
2459
2460
2461
2462
2463
2464
2465
2466
2467
2468
2469
2470
2471
2472
2473
2474
2475
2476
2477
2478
2479
2480
2481
2482
2483
2484
2485
2486
2487
2488
2489
2490
2491
2492
2493
2494
2495
2496
2497
2498
2499
2500
2501
2502
2503
2504
2505
2506
2507
2508
2509
2510
2511
2512
2513
2514
2515
2516
2517
2518
2519
2520
2521
2522
2523
2524
2525
2526
2527
2528
2529
2530
2531
2532
2533
2534
2535
2536
2537
2538
2539
2540
2541
2542
2543
2544
2545
2546
2547
2548
2549
2550
2551
2552
2553
2554
2555
2556
2557
2558
2559
2560
2561
2562
2563
2564
2565
2566
2567
2568
2569
2570
2571
2572
2573
2574
2575
2576
2577
2578
2579
2580
2581
2582
2583
2584
2585
2586
2587
2588
25

Obligacja skarbową
1934 r.

6%

6%

RZECZPOSPOLITA POLSKA

OBLIGACJA

6% Państwki Narodowej

NA 100 zł.

w złocie.

Sto złotych w złocie

Nr 2648432

Wypuszczona na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczy
 Pospolitej z dnia 2 września 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 503)
 z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 61) oraz
 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 2 września 1933 r.
 (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 503)

Subskrybent: Pichocka Rozalja

Warszawa, dnia 2 stycznia 1934 r.

Minister Skarbu:

Wice-Minister Skarbu:

[Signature]

[Signature]

Wice-Minister Skarbu:

[Signature]

Wice-Minister Skarbu: [Signature]

[Signature]

100 zł.

6%

6%

20

20. Kupon od obligacji

Nr 2648432

6% Państwki Narodowej

3 lat od dnia 2 stycznia 1934 r. w Warszawie

3. — zł. w złocie

Minister Skarbu: [Signature]

13

13. Kupon od obligacji

Nr 2648432

6% Państwki Narodowej

3 lat od dnia 2 stycznia 1934 r. w Warszawie

3. — zł. w złocie

Minister Skarbu: [Signature]

19

19. Kupon od obligacji

Nr 2648432

6% Państwki Narodowej

3 lat od dnia 2 stycznia 1934 r. w Warszawie

3. — zł. w złocie

Minister Skarbu: [Signature]

12

12. Kupon od obligacji

Nr 2648432

6% Państwki Narodowej

3 lat od dnia 2 stycznia 1934 r. w Warszawie

3. — zł. w złocie

Minister Skarbu: [Signature]

18

18. Kupon od obligacji

Nr 2648432

6% Państwki Narodowej

3 lat od dnia 2 stycznia 1934 r. w Warszawie

3. — zł. w złocie

Minister Skarbu: [Signature]

11

11. Kupon od obligacji

Nr 2648432

6% Państwki Narodowej

3 lat od dnia 2 stycznia 1934 r. w Warszawie

3. — zł. w złocie

Minister Skarbu: [Signature]

17

17. Kupon od obligacji

Nr 2648432

6% Państwki Narodowej

3 lat od dnia 2 stycznia 1934 r. w Warszawie

3. — zł. w złocie

Minister Skarbu: [Signature]

16

16. Kupon od obligacji

Nr 2648432

6% Państwki Narodowej

3 lat od dnia 2 stycznia 1934 r. w Warszawie

3. — zł. w złocie

Minister Skarbu: [Signature]

15

15. Kupon od obligacji

Nr 2648432

6% Państwki Narodowej

3 lat od dnia 2 stycznia 1934 r. w Warszawie

3. — zł. w złocie

Minister Skarbu: [Signature]

14

14. Kupon od obligacji

Nr 2648432

6% Państwki Narodowej

3 lat od dnia 2 stycznia 1934 r. w Warszawie

3. — zł. w złocie

Minister Skarbu: [Signature]

Dokumenty z Brzeżan

Nr kolejny księgi

BIER

RWD

Piechacka Rozalia

(płatnik)

dobro słowy

(adres siedziby)

Brzezany

(miasto-gmina)

Rok podatkowy

(rodzaj należności)

wpłacił (słownie) złotych:

19

19

gr

odcisk
datownika

(sędzia odwołujący wpisał)

POKWITOWANIE. (Wydaje się płatnikowi).

Podatek

Zaliczka
(przed-
płata)

Odsetki
skarbowe

Koszty
egzeku-
cyjne

Dodatki
samorzą-
dowe

Odsetki
samorzą-
dowe

Razem

23

23

Nr

357

352557

Seria

Nr

352557

(sędzia likwidujący wpisał)

206/II

Nº 008940

RECHNUNG |
QUITTUNG |

Nr. 438/IX - 43

Der - Die

Richard Rosale
Fischer

wohnhaft in

Strasse Nr.

38

hat an Mietzins für den Monat

I II III IV 194 3

den Betrag von Zl.

72

Gr.

(i. W.

zwei, siebenzig)

bis zum

194...

zu bezahlen, und am

1/IV 43

bezahlt.

Breramy

den

1/IV 194 3

Unterschrift
d. Kassierers:

[Signature]

TREUHAND-GRUNDSTÜCKS
VERWALTUNG

ZAŚWIADCZENIE

Obwodowy Urząd Likwidacyjny w Jeleniej Gorze
zaświadcza, że Ob. Piechocka Rozalia zam. w Jeleniej Gorze, Okrzei 14.
nabył* — ~~przez~~ własność ~~bez~~ — w dniu 11 marca 1948r.
od Obw. Urzędu Likwidacyjnego w Jeleniej Gorze

L. p.	Nazwa przedmiotu lub kompletu (wymienić ruch składające się na komplet)	Opis przedmiotu (materiał, jakość, wymiar)	L. p.	Nazwa przedmiotu lub kompletu (wymienić ruch składające się na komplet)	Opis przedmiotu (materiał, jakość, wymiar)
1.	2 Łozka				
2.	1 szafa				
3.	1 toaletka mała				
4.	1 umywalka				
5.	1 stolik mały				
6.	1 krzesło				
7.	1 kozetka				
8.	1 lustro				
9.	1 stolik okrągły				
10.	1 biurko				
11.	3 krzesła				
12.	1 szafa z lustrem				
13.	1 fotel				
14.	2 fotele				
15.	1 pomocnik kredensu				
16.	1 krzesło do biurka				
17.	1 łozko żelazne				
18.	2 krzesła				
19.	1 umywalka				
20.	2 fotele				
21.	1 lampa stojąca				
22.	1 szafa bez lustra				
23.	1 stolik okrągły				
24.	1 kredens kuchenny				
25.	1 stół mały kuchenny				
26.	1 szafa biała				
27.	2 krzesła kuchenne				
28.	1 kuchenka gazowa 4 pal.				
zaświadczenie obejmuje dwadzieścia osiem pozycji.					

* Niepotrzebne skreślić.

Za—Na łączną cenę zł. 5.625.— słownie: pięć tysięcy szescset dwadzieścia pięć
złotych.— przy zastosowaniu mnożnika 5 i 40 + 10 % opłaty manipulacyjnej.
stosownie do przepisów Rozp. Prez. Rady Min. z dn. 11. VII. 1946 r. wydanego w porozumieniu
z Min. Skarbu i Ziem Odzyskanych w sprawie zbywania niektórych ruchomości opuszczonych
i poniemieckich (Dz. U. R. P. nr. 35, poz. 206 46).

Jelenia Góra, dnia 11 marca 1948 r.

podpis urzędowy

L. 6041

Michał Paliniński

Dnia 1° maja 1906 spłacił dług
« Nasie miłośnicy Towarzystwa Benjamin
Heuman i skryt odebrał. —
Towarzystwo także jest uspokojone.

Brzeźny 11/1 907

Jarocinowski

Miejskie Towarzystwo Oszczędności i Zaliczek
w BRZEŻANACH
Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręczą

Wojciechowski
Prez.

Poświadczenie spłaty długu z 1097r.

Oryginalne wycinki z gazet,
gdy Rydz Śmigły został
Marszałkiem Polski

Należytość państwowa opłaconą gotówką.

GŁOS BRZEŻAŃSKI

Cena numeru
20 gr.

DWUTYGODNIK

Prenumerata roczna 2 zł.
z dostawą.

Wpłata pieniężna na przelicz-
tewy przekaz rozrachunkowy.

Redaktor naczelny: Ferdynand Stettner.
Adres Redakcji i Administracji: Brzeżany, Ratusz 1 p. drzwi Nr. 8.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona 40 zł, $\frac{1}{2}$ strony 20 zł, $\frac{1}{4}$ strony 10 zł. Drobiazgi ogłoszenia 10 gr. od słowa, najmniejsza kolumna 150 zł.

Rok V.

Brzeżany, 15. listopada 1936 r.

Nr. 21.

W uroczystą chwilę...

W dniu 10 listopada Pan Prezydent Najjaśniejszej Rzeczypospolitej wcielił na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie Generalnemu Inspektorowi Sił Zbrojnych, Gen. Rydzowi-Smigłemu buławę marszałkowską.

Jakże te krótkie słowa wiele treści zawierają!

Zbliża się uroczysta chwila dla całej Polski, dla całego Narodu — uroczystość dla wszystkich, a specjalnie wielka i miła dla naszego miasta.

Każdy to dobrze rozumie i zdaje sobie sprawę z tego faktu i jego znaczenia.

Ale należy spojrzeć szerszej i rozpatrzeć ten fakt na przestrzeni naszego bytu narodowego.

Genialne siły, wielkie podążnięcia i wielkie przywództwo, które skoncentrowały się na osobie Marszałka Piłsudskiego pchnęły znaczenie i stanowisko Polski na nowe mocarstwowe tory. Wielkość i gorące umiłowanie Polski były cechą tego człowieka od kolebki aż po grób i wyrzeźbiły w duszach polskich nowe nieznane pierwiastki i stworzyły nową i nieznana nam mentalność. Trzecią tę powstałą psychikę Polaków stała się wiara w konieczność poświęcenia, koniecz-

ność karności i posłuszeństwa, wiara w konieczność postawienia spraw swoich na dalszym

planie, a umiłowanie tego jedynie i silnie, co się sprawy narodowej tyczyło. Ta idea podniesienia państwowości duszy polskiej — jakby rzekł Słowacki — była treścią wszelkich podjętych Piłsudskiego i została nam przekazana w spadku dziejowym. Drugim elementem wychowawczym narodu był przykład, jaki nam ten niepospolity myśliciel pozostawił i całym swoim życiem dokumentował. Ogromna skromność, wielki spokój i nadludzka równowaga, a ponad to przemożny czar: osobisty sprawiał, że ludzie doń lgnęli, a Naród cały darzył Go bezgraniczną ufnością.

Człowiek ten jednak Wielki zdawał sobie doskonale sprawę ze stanu, który nadejdzie i świetnie przewidywał rzeczy przyszłe. I kiedy w tragicznej dla nas chwili latał śmiertelną niemocą złożony w dalekim Belwedrze, wskazał na ukochanego Współpracownika gen. Rydzę-Smigłego i polecił Mu, aby gdy Jego nie stanie, pełnił obowiązki i ster spraw w rękę Swoim dzierżył. Byłbowiem gen. Smigły najukochańszym uczniem i następcą już w czasach,

Marszałek Polski Edward Rydz-Śmigły.

Ludność ziemi Brzeżańskiej w hołdzie Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi.

W dniu 17 b. m. delegacja Ziemi Brzeżańskiej w liczbie około 100 osób wręczyła Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi dyplom obywatelstwa honorowego 10 gmin powiatu brzeżańskiego oraz upominek w postaci konia arabskiego z rzędem. Na zdjęciu Marszałek Śmigły-Rydz przyjmuje upominek. — Koń nosi imię „Farys”.

Ag. fot. „Światowid”.

Ziemia brzeżańska najlepszemu swemu Synowi.

W Warszawie w przeddzień imienin Marszałka Śmigłego Rydza, odbyła się przed Jego siedzibą na ul. Klonowej uroczystość złożenia hołdu Ziemi Brzeżańskiej i nadania obywatelstwa honorowego tej Ziemi Marszałkowi oraz wręczenia Mu daru imieninowego w postaci konia arabskiego z rzędem.

Na dziedzińcu zgromadzili się: delegacja Ziemi Brzeżańskiej w osobach 10 wójtów, przedstawicieli gmin, reprezentantów społeczeństwa brzeżańskiego i uczniów klas 7-mej i 8-mej gimnazjum w Brzeżanach, do którego uczęszczał ongiś Marszałek Śmigły - Rydz. Ogółem w skład delegacji weszło około 100 osób.

Do zgromadzonych wyszedł Marszałek Śmigły - Rydz w otoczeniu adiutantów. Wśród podniosłej ciszy przewodniczący Rady powiatowej pow. brzeżańskiego odczytał adres hołdowniczy z nadaniem obywatel-

Sienlowskich stała wiernie u boku króla, stanowiąc niezdojty bastion polskości na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej, tak i dziś bez zastrzeżeń karna i posłuszna staje przy Tobie, Panie Marszałku, jako godnym następcy hetmanów i nieodżałowanego Bohatera i Budowniczego Państwa Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego — gotowa do największych ofiar dla dobra Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Cheć na zawsze utrwalić formę tego upominku Rada powiatowa powiatu brzeżańskiego uchwała składać zawsze w dani konia Panu Marszałkowi Edwardowi Śmigłemu - Rydzowi gdy tylko zajdzie tego potrzeba, gdyż pragnie gorąco, by ukończony Syn tej Ziemi dosiadał jedynie konia, pochodzącego z Jego stron rodzinnych".

Rząd na konia, ofiarowanego Marszałkowi jest wysokiej wartości artystycznej. Składa się z ogłówek, wisiora z buńczukiem, napierśnika, siódła ze strzemionami, czapraka, juczaków i koca. Całość sporządzona jest z jasnej, świńskiej skóry.

Rzemienie ogłówek nabijane są blachą srebrną, wykuwaną w ornamenty i skrzyżowane buławy marszałkowskie. Siódło, formy przepiowej, z łękami, okutymi blachą srebrną, wykuwaną w ornamenty z liści laurowych i wężyki generalistyczne, ze złożonymi cyframi Marszałka. Strzemiona lite srebrne, cyzelowane ornamentami. Na niebieskim szlaku czapraka haftowane srebrem wężyki generalistyczne a w rogach, po obu stronach cyfra marszałkowska z liter E. S. R. Srebrny wisior z buńczukiem na wzór dawnych hetmańskich rzędów, przytwierdzony jest do uprzęży.

Marszałek w krótkim, żołnierskim przemówieniu dziękował delegatom Ziemi Brzeżańskiej za wyrazy hołdu i upominek imieninowy, serdecznie witając się z wszystkimi.

stwa honorowego wszystkich gmin brzeżańskich Synowi tej Ziemi, Marszałkowi Śmigłemu Rydzowi.

Tekst dyplomu zawarty jest w ozdobnej pergaminowej oprawie. Tutulową jego kartę zdobi ornament o motywach narodowych. W narożnikach widnieją orły legionowe, a po środku u góry monogram Marszałka. Po bokach godła marszałkowskie, a u dołu zrekonstruowany widok historycznego zamku Sienlowskich w Brzeżanach. Na dalszych stronach dyplomu umieszczone są pieczęcie i podpisy zarządów miast i gmin Ziemi Brzeżańskiej.

Z kolei przekazano P. Marszałkowi dar imieninowy w postaci konia arabskiego maści siwej z rzędem, zaprojektowanym na wzór dawnych rzędów hetmańskich.

Przed przekazaniem daru odczytano adres hołdowniczy, którego zakończenie brzmiało:

„Tak, jak ongiś ziemia nasza pod wodzą

W P R Z E D D Z I E Ń

(Korespondencja „Polski Zbrojny” z Brzeżan)

Dziś przybywa do Warszawy delegacja ludności ziemi brzeżańskiej, celem złożenia hołdu urodzonemu w Brzeżanach Marszałkowi Edwardowi Śmigłemu - Rydzowi.

Delegacja wręczy Marszałkowi piękny upominek imiennowy w postaci konia arabskiego z rze-

dem oraz adres hołdowniczy z nadaniem obywatelstwa honorowego wszystkich gmin ziemi brzeżańskiej. Ilustracja przedstawia tytułową stronę adresu, ponieważ podajemy uchwałę gromad wiejskich całego powiatu brzeżańskiego.

By ukochany Syn ziemi brzeżańskiej dosiadał konia z rodzinnych stron

Rada powiatowa powiatu brzeżańskiego, zebrana na posiedzeniu w dniu 2 marca 1937, z radością przyjmuje do wiadomości z serca płynący, ogólny objaw hołdu i uczuć ludności ziemi brzeżańskiej, wyrażony przez wszystkie gminy powiatu, by w dołu Patrona Dostojnego Pana Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydzę, łącznie ze złożeniem Mu wyrazów czci i oddania, prosić Go o przyjęcie obywatelstwa honorowego wszystkich gmin powiatu brzeżańskiego oraz upominek od tej ziemi, na której wyrósł i pierzga stał się kroki w Swym ofiarnym i bohaterkim życiu.

Rada powiatowa, jako przedstawicielka całej ludności powiatu, łącząc się z tym serdecznym odruchem społeczeństwa ziemi brzeżańskiej, agituje w całej pełni myśli powstania w środkowej ludności wiejskiej, do której z trybunowym zapalem przylatywa się cała odpowiedzialność ziemi brzeżańskiej, aby zgodnie z rycerską tradycją naszego narodu ofiarować Dostojnemu Panu

Marszałkowi Edwardowi Śmigłemu - Rydzowi konia z rżędem, by na wzór dawnych hetmanów prowadził naród do szczęścia i chwali w czasie pokoju, a do zwycięstw i sławy w chwili, gdy konieczność dziejowa tego wymagać będzie.

Serca obywateli ziemi brzeżańskiej przepełnione są dumą, że Syn tej ziemi zaszczytnie przewodzi narodowi polskiemu i armii naszej, jako Jej Wódz Naczelny.

Tak, jak słońce, ziemia nasza pod wódz Sienkiewskich stała wiecznie o boku króla, stanowiąc niezdołbyty bastion polskości na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej, tak i dziś bez zastępczy kanna i posłuszeństwa stała przy Tobie, Panie Marszałku, jako godnym następcy hetmanów i wielodzianowanego Senatora i Budowniczego Państwa, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego — gotowa do największych ofiar dla dobra Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Chcąc na zawsze utrwalić formę tego uobowiązku, rada powiatowa powiatu

brzeżańskiego uchwała składać zawsze w darń konia Panu Marszałkowi Edwardowi Śmigłemu-Rydzowi, gdy tylko na dziele tego potrzeba, gdyż pragnie gorąco, by ukochany Syn tej ziemi dosiadał jedynie konia, pochodzącego z Jego

stron rodzinnych.

Działo się w Brzeżanach dnia 2 marca 1937.

Przewodniczący
KAROL WOYCIECHOWSKI
i członkowie.

Rząd srebrem nabijany

Rząd na konia ofiarowanego ławami. Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi projektował kustosz Muzeum Narodowego Rudolf Mękicki, który tak doskonale dostosował sztukę do potrzeb codziennych, że rząd ten o wysokiej wartości artystycznej nie wiele odbiega od rzędu przepisowego i doskonale nadaje się do praktycznego użytku.

Rząd składa się z ogłówek, wisiora z buńczukiem, napiersienia (napierśnika) siodła ze strzemionami, czapra, juczów i koca.

Całość sporządzona jest ze świńskiej skóry. Rzemienie ogłówek nabijane są sztuczkami z blachy srebrnej wykuwanej w ornamenty i skrzyżowane buławy marszałkowskie. Rzemienie łączące są sprzączkami srebrnymi ornamentowanymi. Munsztuk srebrny, polerowany.

Przy wisiorze u dołu srebrna gałka z podkaszycem skierowanym rogami ku dołowi i buńczuk z białego włócenia. Na naczółku pośrodku i u zbiegu rzemienia napiersienia duże guzy srebrne wypukło wykuwane ozdobione bu-

ławami.

Siodło, formy przepisowej, z łękami okutymi blachą srebrną, wykuwaną (trybowaną au repoussé) w ornamenty z liści laurowych, kartusze, wężyki generalskie ze złożonymi cyframi Marszałka. Na tylnym łęku pośrodku w kartuszu panoplia z kłosa husarskiego z szyszkami w ujęciu z broni XVII w.

Na okuciu przedniego łęku wyryta dedykacja: „Swemu Najlepsшему Synowi — ziemia brzeżańska — 18.3.1937”, strzemiona lite srebrne lane, cyzelowane ornamentami.

Czapra z sukna granatowego, w dolnej części wycięty w język, ze szlakiem ciemno niebieskim, obitym listewką karmazynową. Na niebieskim szlaku haftowane wypukło srebrem szerokie wężyki generalskie. W rogach czapra po obu stronach cyfra marszałkowska z liter E. R. S., pod cyfrą skrzyżowane buławy.

Do rzędu należą również srebrne przepisowe ostrogi, przecho-
wzane w pięknym futerale.

**Regulamin szkolny
państwowego gimnazjum
w Brzeżanach
1939 r.**

Regulamin szkolny

państwowego gimnazjum w Brzeżanach.

Nakładem gimnazjum państw. w Brzeżanach.

Regulamin szkolny.

Wskazania ogólne.

§ 1. Młodzież sposobi się przez wychowywanie i kształcenie w szkole na świadomego swych obowiązków i twórczego obywatela Rzeczypospolitej, który za prawo naczelne uznaje dobro Państwa.

§ 2. W tym celu młodzież winna dążyć do wyrobienia religijnego, urabiać należycie swój charakter, zdobywać wiedzę i pogłębiać w sobie poczucie więzi społeczno-obywatelskiej. Do osiągnięcia tego zdąża przede wszystkim przez wytrwałą pracę nad sobą, opartą o poszanowanie wartości kulturalnych i przez sumienne spełnianie obowiązków.

§ 3. W szczególności młodzież winna:

a) dążyć do samodzielnego zdobywania wartości, rozwijających jej umysł, charakter i uczucia,

b) hartować swoją wolę i umacniać ciało, aby stać się zdolną do znoszenia

trudów i niewygód, być zaradną w życiu i wytrwale dążyć do osiągnięcia stawianych sobie celów,

c) odnosić się z szacunkiem do rodziców (opiekunów), przełożonych, nauczycieli i korzystać pilnie z ich rad i wskazówek,

d) uczestniczyć w życiu koleżeńskim przez przyczynianie się do wytwarzania w klasie atmosfery przyjaznego współzycia oraz przez sumienną pracę w organizacjach uczniowskich,

e) zawsze postępować rzetelnie, być uczynną, zwłaszcza służyć chętną pomocą słabszym.

§ 4. Jako członek społeczności szkolnej, młody obywatel, noszący mundur szkolny z tarczą 604, winien dbać o honor i dobro szkoły i nie czynić nic, coby się z tym nie zgadzało i przynosiło szkodę moralną lub materialną szkole, do której należy.

Poczucie odpowiedzialności za słowa i czyny winno w młodzieży być głęboko ugruntowane.

§ 5. Źródłem zadowolenia i nagrodą za trudy jest dla młodzieży przeświadczenie o dobrze dokonanej pracy i należycie spełnionym obowiązku.

Sprawowanie się w szkole.

§ 1. Zakład nasz jest koedukacyjny, t. zn., że uczniowie i uczennice mają w nim te same obowiązki i uprawnienia.

§ 2. Młodzież zajmuje w klasach miejsca, wyznaczone przez opiekuna. Miejsc tych zmieniać nie wolno.

§ 3. W czasie przerwy dyżurują w klasach kolejno jeden tydzień uczniowie, drugi uczennice, według porządku, ustalonego na zebraniu klasowym i zatwierdzonego przez opiekuna klasy.

§ 4. Z klas wychodzą i do klas wchodzi najpierw uczennice, następnie uczniowie.

§ 5. W czasie przerw przebywa młodzież na miejscach wyznaczonych. Wychodzenie z budynku szkolnego podczas trwania nauki jest dopuszczalne jedynie

na podstawie pisemnego zezwolenia opiekuna klasy lub nauczyciela, który w tym czasie ma godzinę lekcyjną.

§ 6. Młodzież jest obowiązana nosić przepisane mundurki szkolne w szkole i poza szkołą i utrzymywać je w porządku oraz w czystości.

§ 7. Młodzież winna szanować sprzęty, przybory i urządzenia szkolne. Za wszelkie uszkodzenia w zakładzie odpowiada ona materialnie.

§ 8. Wszelkie spory, waśnie i porachunki załatwia młodzież honorowo, za pośrednictwem zarządu gminy klasowej, względnie opiekuna klasy.

§ 9. Młodzież szkolna obowiązana jest do punktualnego i regularnego uczęszczania do szkoły, jako też do brania udziału w wyznaczonych przez szkołę zajęciach i uroczystościach. Budynek szkolny otwiera się na 15 minut przed rozpoczęciem nauki. Zbyt wczesne gromadzenie się przed budynkiem szkolnym jest niewłaściwe. Po lekcjach młodzież natychmiast rozchodzi się do domu.

§ 10. Młodzież szkolna powinna przestrzegać z największą ścisłością czystości i porządku w salach szkolnych, na kurytarzach i w innych ubikacjach oraz na dziedzińcu i boisku. Wymaga się też od niej wzorowej czystości ciała i odzieży.

§ 11. Praktyki religijne, nakazane przez władze duchowne i szkolne, młodzież spełnia obojętnie i sumiennie.

§ 12. Wszystkich nauczycieli oraz delegatów Koła Rodzicielskiego, współpracujących w zabiegach wychowawczych zakładu, winna młodzież pozdrawiać przy spotkaniu.

Sprawowanie się poza szkołą.

§ 1 Młodzież zamiejscowa mieszka na stacjach, uznanych przez dyrektora zakładu jako odpowiednie. Powinna ona jednak zamieszkać przede wszystkim w bursach i internatach.

§ 2 Koedukacja nie uprawnia uczniów do przechadzania się z uczennicami, chociażby z koleżankami.

§ 3. Na ulicach i miejscach publicznych młodzież nie powinna przebywać bez potrzeby. Czas pracy domowej młodzieży powinien być dokładnie uregulowany.

§ 4. Młodzież nie powinna przebywać na ulicy na wiosnę i w jesieni po godzinie 9 (21), w zimie zaś po godzinie 7 (19).

§ 5. Imprezy pozaszkolne, jak koncerty, przedstawienia, seanse kinowe i t. p. są dla młodzieży dozwolone, o ile na tablicy ogłoszeń (parter gmachu gimn.) jest umieszczony odnośny ańsz. W razie pozwolenia, winny uczennice zgłosić ponadto opiekunowi klasy nazwisko opieki domowej, z którą muszą wracać do domu w porze spóźnionej.

§ 6. Młodzież winna być ostrożną w doborze towarzystwa. Dla młodzieży szkolnej najstosowniejsze jest towarzystwo z pośród uczniów (uczennic) własnego zakładu.

§ 7. Młodzież nie może należeć do żadnych związków i towarzystw pozaszkolnych.

§ 8. Młodzież obowiązana jest regularnie uczęszczać do szkoły. Powód nieobecności powinni podać rodzice lub opiekunowie bezzwłocznie, ustnie lub listownie. W czasie zakaźnej choroby w domu, młodzież nie może uczęszczać do szkoły. Dom rodzicielski ma natychmiast donieść o tym opiekunowi klasy. W razie izolacji, uczęszczanie do szkoły jest zależne od świadectwa lekarza domowego, które należy przedłożyć opiekunowi klasy.

§ 9. Wystąpić ze szkoły może uczeń tylko za wiedzą i zezwoleniem rodziców lub opiekunów, którzy powinni zgłosić wystąpienie ucznia w dyrekcji zakładu ustnie lub listownie. W razie wystąpienia zobowiązany jest uczeń zwrócić wypożyczone książki, przybory szkolne oraz uregulować należności pieniężne.

§ 10. Powyższe przepisy o zachowaniu się poza szkołą obowiązują ucznia także podczas ferji.

Nie przestrzeganie regulaminu pociąga za sobą utratę uprawnień w gminie

szkolnej, obniżenie postępu ze sprawo-
wania się, utratę ulg w opłatach szkol-
nych, nagany, a nawet usunięcie z za-
kładu.

Właściciel Władimir
Urbanka, jedynego syna
publicyście Józefa
Urbanka i Anny z do-
mu Karajewskaja,
zamieszkałego
w Karajowie,
uczniowie Gimnazjum
w Berezanach
w roku 1939.

Uciekając z Karajowa,
do cioci w Siedłowej
kto Siergiej został,
aresztowany przez Niemców
i zamordowany w 1944 r.

1262

1262

© Richard A. Oakes, Inc. - Boston, Mass.

Abilene Junior College

1937

1937

**Książki z pieczętkami
biblioteki gimnazjum brzeżańskiego**

WIELKA BIBLIOTEKA

NR. 77

WILLIAMS HAKESPEARE

ROMEO I JULJA

SPOISZCZYŁ

JAN KASPROWICZ

13.11.1885

WARSZAWA

INSTYTUT WYDAWNICZY BIBLIOTEKA POLSKA

ROMEO I JULJA

BIBLIOTHEKA	
uczniów Gimn. Państw. w Białymostku.	
Nr. inw. głów.	485
Dz. I	Nr.

WILLIAM SHAKESPEARE

ROMEO I JULJA

SPOLSZCZYŁ
JAN KASPROWICZ

619122
Bibl. uniu. 485.

BIBLIOTEKA uczniów Gimn. Państw. w Brzeżanach.	
Nr. inw. głów.	Nr.
Da.	

INSTYTUT
WARSZAWA
DAWNICZY BIBLIOTEKA POLSKA

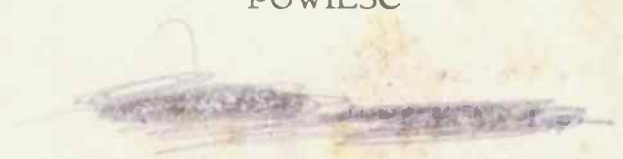
EDGAR WALLACE

BOSAMBO Z NAD RZEKI

(BOSAMBO OF THE RIVER)

POWIEŚĆ

AUTORYZOWANY PRZEKŁAD
STANISŁAWA WARSKIEGO

WYDAWNICTWO „GLOBUS” WE LWOWIE

2. J. g. 710/d
17e 216
25

ADAM MICKIEWICZ

PAN TADEUSZ

WYDANIE

JÓZEFA KALLENBACHA

JANA ŁOSIA

18710

BIBLIOTEKA
uczniów Gimn. Państw.
w Brzeżanach.

Nr. inw. głów.

1623

Dz. II

Nr. 437

LWÓW

WARSZAWA-KRAKÓW

WYDAWNICTWO ZAKŁADU NARODOWEGO IMIENIA OSSOLIŃSKICH

W Krakowie w składzie głównym wydawnictw. ul. św. Anny L. 11.

W Warszawie we własnej księgarni, ul. Nowy Świat Nr. 69.

1921

**Książka z exilibisem
51 pułku w Brzeżanach**

10.117/_i

258/1
JÓZEF WEYSSSENHOFF

Biblioteka wojsk. 51. p. n., Strzał. Kres.

C U D N O I ZIEMIA CUDEŃSKA

POWIEŚĆ

WARSZAWA 1921
INSTYTUT WYDAWNICZY „BIBLIOTEKA POLSKA“

Książka o tematyce Brzeżańskiej

PRZEWODNIK

PO

WOJEWÓDZTWIE TARNOPOLSKIM

Z MAPĄ

NAKŁADEM WOJEWÓDZKIEGO TOWARZYSTWA
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO
W TARNOPOLU

1928

Stanisław Wiszniewski

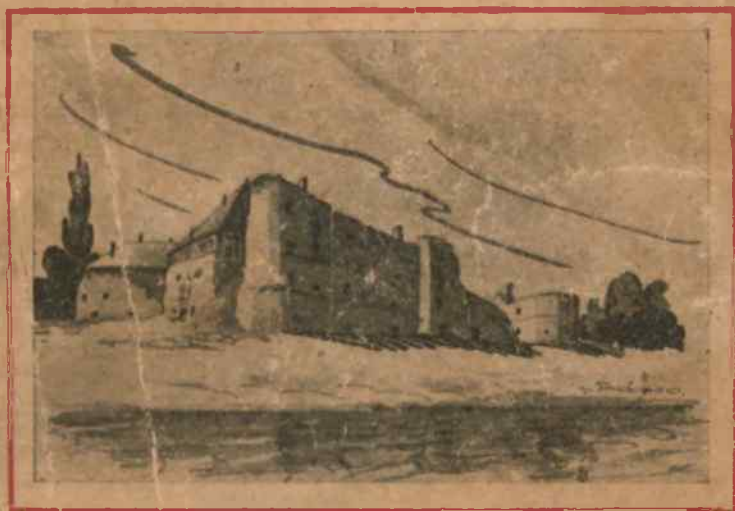
Stanisław Wiszniewski

Brzeżany i Kresy

w wojnie

Ukraińsko-Polskiej

1918 - 1919

L W Ń W

1935

WYDAWNICTWO BIBLIOTEKI KRESOWEJ

STANISŁAW WISZNIEWSKI

CZŁONEK ZWIĄZKU WALKI CZYNNEJ, — PIERWSZY POSEŁ ZIEMI BRZEŻAŃSKIEJ
NA SEJM W ODRODZONEJ POLSCE, — B. BURMISTRZ MIASTA BRZEŻAN.

BRZEŻANY i KRESY
POŁUDNIOWO - WSCHODNIE
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W WOJNIE UKRAIŃSKO-POLSKIEJ
1918 — 1919

*Janina Wielmożnym Państwu
Dz. Kaliniewiczowi
24/X 1935 r.
Stanisław Wiszniewski*

LWÓW, 1935.

NAKŁADEM BIBLIOTEKI KRESOWEJ

niej brzoński ze wszech stron wodą, stawami i moczarniami – założenie swe zawdzięcza Mikołajowi Sieniawskiemu woj. Ruskiemu, hetmanowi wk. koronnemu. On to w r. 1554 zbudował zamek – forteczę »Bogu na chwałę i na obronę wiernych chrześcijan« jak świadczy o tem napis, umieszczony na dobrze do dziś zachowanej bramie.

Cmach zamkowy tworzy w rzucie poziomym prawie regularny pięciobok, zamknięty dwu i trzy piętrowymi budynkami mieszkalnymi z obszernym dziedzińcem wewnątrz i z trzema basztami po rogach, z których dwie półokrągłe. Jedna pięcioboczna. Cała budowa, mimo późniejszych dobudówek i uszkodzeń, przypomina średnio-wieczną warownię (grube mury, potężne baszty, wyloty strzelnic, skierowane na wprost).

Zewnętrzna ściana płd.-wsch. narożnika, najwięcej ozdobiona, ma okna w pięknych kamiennych oprawach, u góry szeroki arkadowy fryz z pilastrami, w których mieściły się strzelnice – dorkliwie uszkodzone w czasie wojny pociskami rosyjskimi) wylot w ścianach i dach zniszczony). Na szczęście ocalała znajdująca się tu piękna

7. Brzeżany. Zamek.

8. Brzeżany. Kaplica zamkowa i brama. Fot. Radomski

9. Brzeżany. Dziedziniec zamkowy.

JEDNODNIÓWKA

Młodzieży Gimnazjum Państwowego

W BRZEŻANACH

WYDANA
STARANIEM
„POLSKIEGO KÓŁKA
LITERACKIEGO“ Z OKAZJI
POŻEGNANIA KLAS ÓSMYCH,
OPUSZCZAJĄCYCH ZAKŁAD Z KOŃCEM PIERW-
SZEGO DZIESIĘCIOLECIA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI.

Brzeżany 1929.

NAKŁADEM MŁODZIEŻY.

Jednodniówka

Młodzieży Gimnazjum Państwowego
w Brzeżanach.

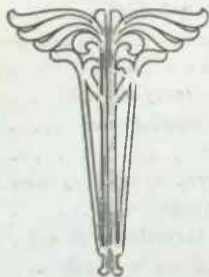

JEDNODNIÓWKA

MŁODZIEŻY GIMNAZJUM PAŃSTWOWEGO
W BRZEŻANACH

WYDANA STARANIEM „POLSKIEGO
KÓŁKA LITERACKIEGO“ Z OKA-
ZJI POŻEGNANIA KLAS ÓSMYCH, OPUSZ-
CZAJĄCYCH ZAKŁAD Z KOŃCEM DZIESIĘ-
CIOLECIA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI.

Brzeżany 1929.

NAKŁADEM MŁODZIEŻY.

JEDNODNIÓWKA

MŁODZIEŻY GIMNAZJUM PAŃSTWO-
WEGO IM. MARSZAŁKA EDWARDA
ŚMIGŁEGO - RYDZA W BRZEŻANACH
WYDANA STARANIEM GMINY SZKOŁ-
NEJ Z OKAZJI ODSŁONIĘCIA POPIER-
SIA MARSZAŁKA EDWARDA ŚMIGŁE-
GO-RYDZA ORAZ POŚWIĘCENIA
SZTANDARU GIMNAZJALNEGO OFIA-
ROWANEGO ZAKŁADOWI PRZEZ
KOŁO RODZICIELSKIE

№ 139

Brzeżany 1937

Nakładem Gminy Szkolnej Gimnazjum Państwowego im. Marszałka
Edwarda Śmigłego - Rydza

FERDYNAND STÄTTNER

**Jak Sieniawscy
stali się właścicielami
Brzeżan?**

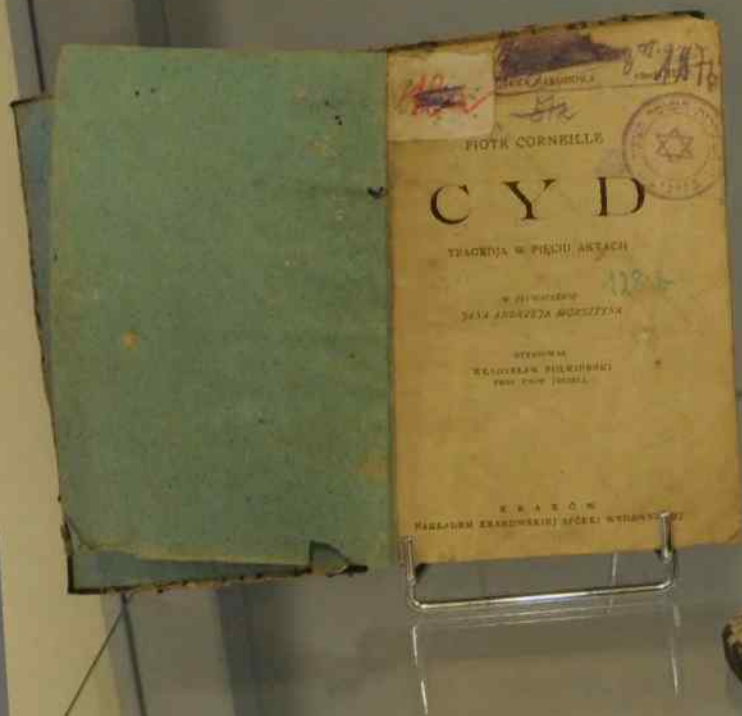

BRZEŻANY 1938

Świecznik szabasowy z Brzeżan oraz
CYD

- książka z biblioteki czytelnicy żydowskiej

Świecznik srebrny, sprzed 1945 r.

**Stary Testament
w języku hebrajskim
Berlin 1726 r.**

אֶתְקִלָּם

חוק

חוק

ידדגלמי

יונתן בן עחאל

יבשתי ירתי וקסתי
בגדיוקסתי בגדתי
קסתי :

יגסימו יתיה ושחון יתיה ושחון
יתיה בנולסקסא ושחון יתיה בנ
גילוסרסצרים :

חזק

חזק

פנים סתור וסעף ברוחניות אלה : והחכם אחרת וסעף אחרת : אך לך פנים
 והחכם על חסדך הנה : והחכם על חסדך : זה שילת פנים :
 וזהו פנים : ברוחניות אלה : והחכם על חסדך : זה שילת פנים :
 ענין פנים : שלשה וארבעים : והחכם על חסדך : זה שילת פנים :
 וארבעים : חלל ששעס ואת פנים צא : זה שילת פנים :
 אחר שילת פנים :

**Śpiewnik wydany w Ławrze Poczańskiej
w języku rusińskim i polskim
(XVIII w.)**

ПѢСНЬ 1. НА РОЖДЕСТВО ІІСОУ ХРІСТОУ. 1.

Въ іерусалимѣ, въ бѣтлѣмѣ, въ нѣмъ
рождѣся христе, сыне дѣвоу, слава
тебѣ, бо ты еси христе, сыне дѣвоу, слава
тебѣ, бо ты еси христе, сыне дѣвоу, слава
тебѣ, бо ты еси христе, сыне дѣвоу, слава
тебѣ, бо ты еси христе, сыне дѣвоу, слава
тебѣ, бо ты еси христе, сыне дѣвоу, слава

Śpiewnik, druk w Poczajowie przed 1939r.

The image shows a rectangular fragment of aged parchment or paper. The surface is light beige with visible texture, including creases and some staining. A decorative border is visible along the edges, featuring a dark red or maroon background with a subtle floral or foliate pattern. The top edge of the fragment is irregular and torn, with several small pieces of paper missing. The text is centered in the middle of the fragment.

**Fragment Tory
na pergaminie**

**Książka w języku hebrajskim
o Bużnicach Brzeżan**

**בני
נח
דהסביבה**

Rodakowi, Ryszardowi Brzeżnińskiemu
na pamiątkę, z serdecznymi pozdrowieniami

Miron Kots

Haifa 22.9.2004

**תולדות
קהילות שנהרגו**

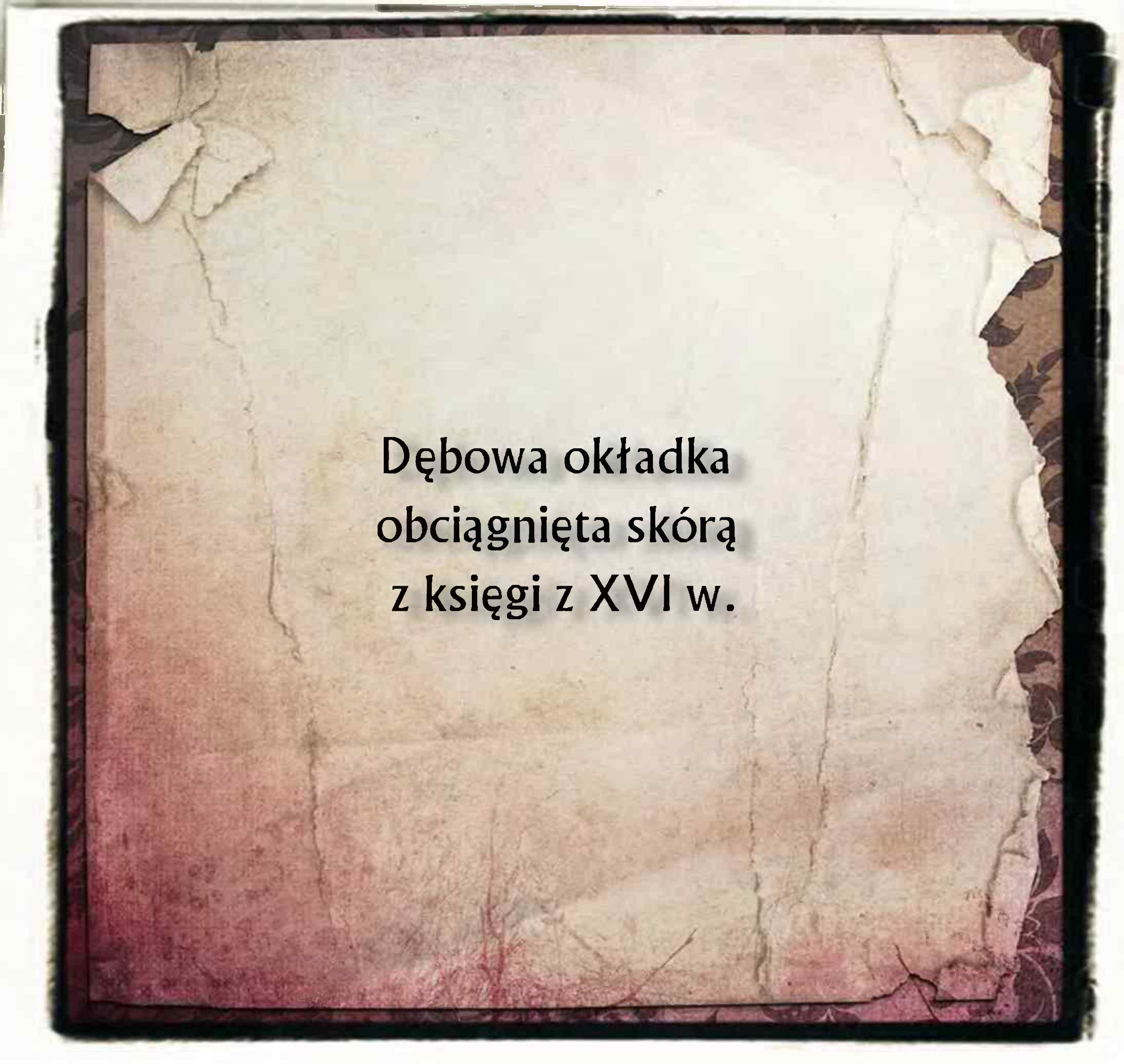
04 2247588 11070 34487 - 05 7777 7777
חברת כד ארזי, תל אביב 33, ת"ס - 05 7777 7777

Haifa 22.9.2004

Szanowny Rodaku Ryszard Brzeżniński,
Witam Ciebie serdecznie.

Jak pomyślałem, że na zjedzenie w Polanica Zdrój
przeżyłem książkę pamiątkową Brzeżan, była to "wspomnienie"
v Twoich zbrodniach.
Książkę wydałem i redyktowałem w 1978 roku. Ona
uprawdnie jest pisana w języku hebrajskim ale tu itam
znajdziesz też wzmianki w języku polskim jak też "Bardzo"
krótkie tłumaczenie po angielsku (ślaby angielski)
na stronach 364-5 znajdziesz "Testament" - list pożegnalny
przed śmiercią rodziny Bohemles.
Dziękuję mi, że ta książka pamiątkowa zawierająca
sebel danych i opisy Brzeżan znajdzie odpowiednie miejsce
w między Twoimi dokumentami.
Dziękuję też za Twoje postawienie przedstawiającej Brzeżan
która projektowana w r. 1994 wykonana za srebrnej
placie 35 x 55 cm i poświęconej jest do Muzeum Bar-Abraham
v kibucu Bar-Han v Izraelu.
Książkę przedstawił serdecznie i wyjął ze odpowiedzi
kilku słowami.

M. Kots

The image shows the front cover of an antique book. The central part is a light-colored, textured wooden board. This board is framed by a dark reddish-brown leather binding. The leather is worn, with some of the top layer missing, especially at the corners and along the edges, revealing a lighter, fibrous material underneath. The text is printed in a bold, black, sans-serif font in the center of the wooden board.

**Dębowa okładka
obciągnięta skórą
z księgi z XVI w.**

Okladka z książki z XVIII w.

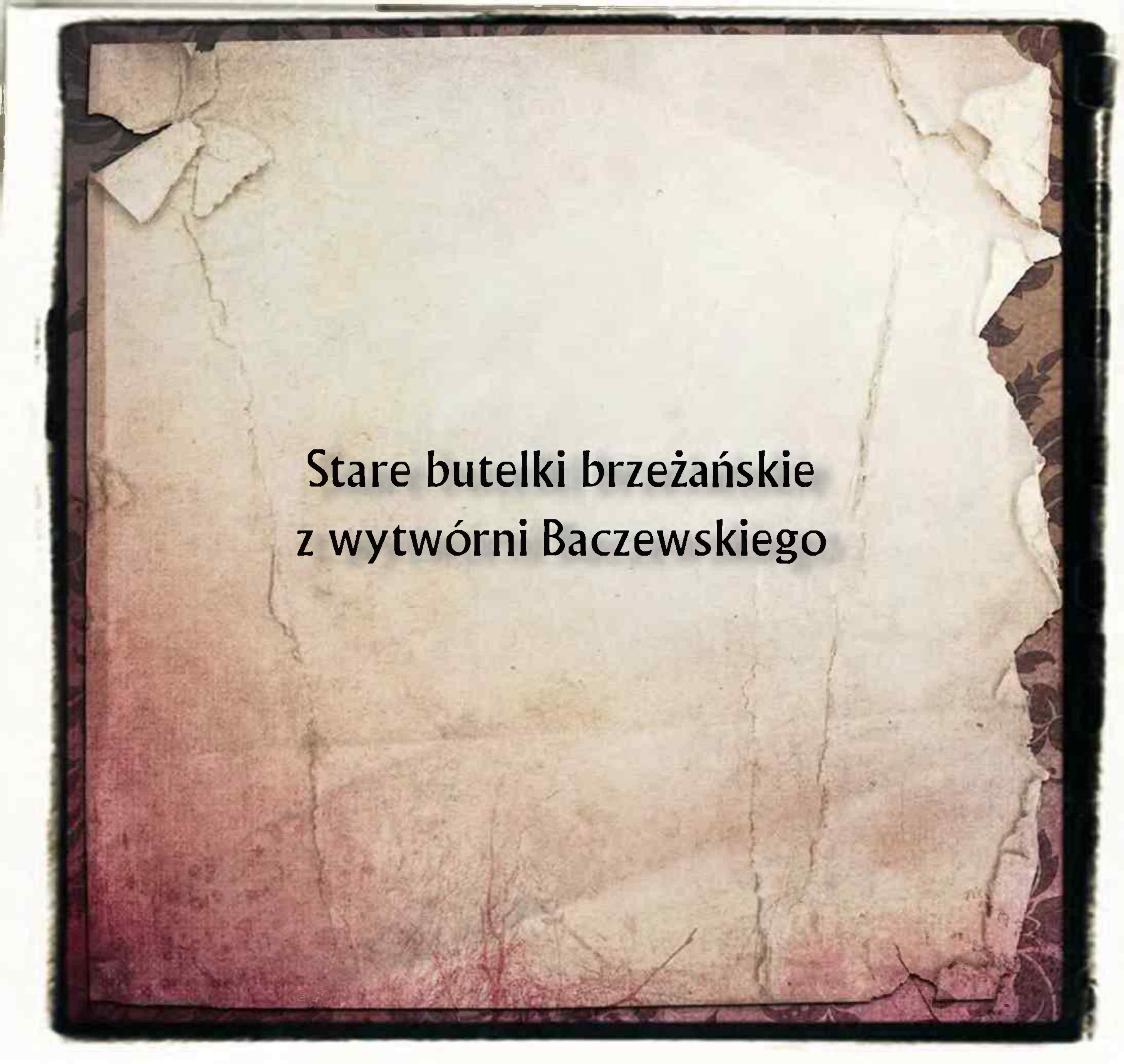
Samowar i móźdzerz
XIX w.

Samowar

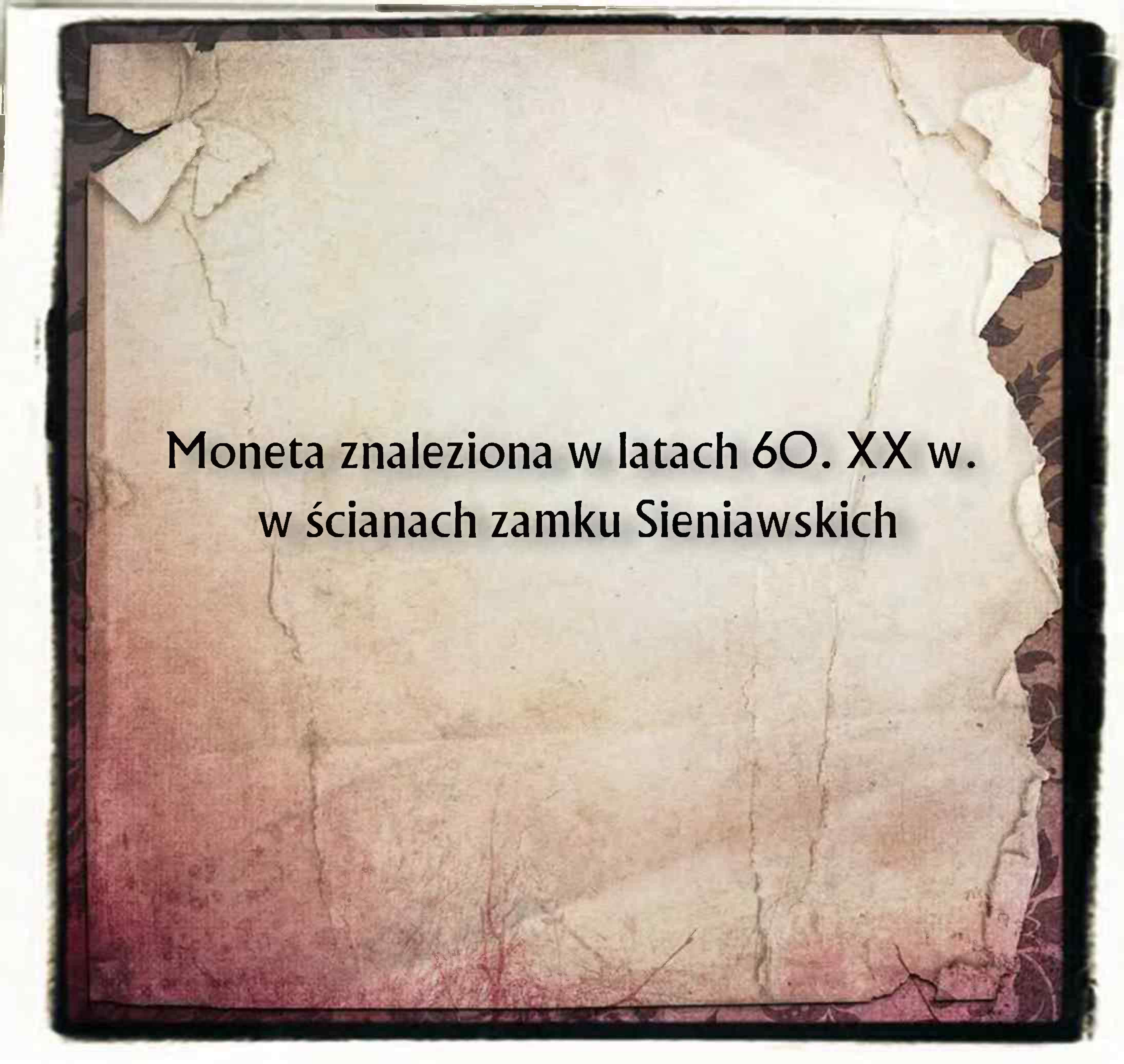
Moździerz miedziany

Stare butelki brzeżańskie
z wytwórni Baczewskiego

**Moneta znaleziona w latach 60. XX w.
w ścianach zamku Sieniawskich**

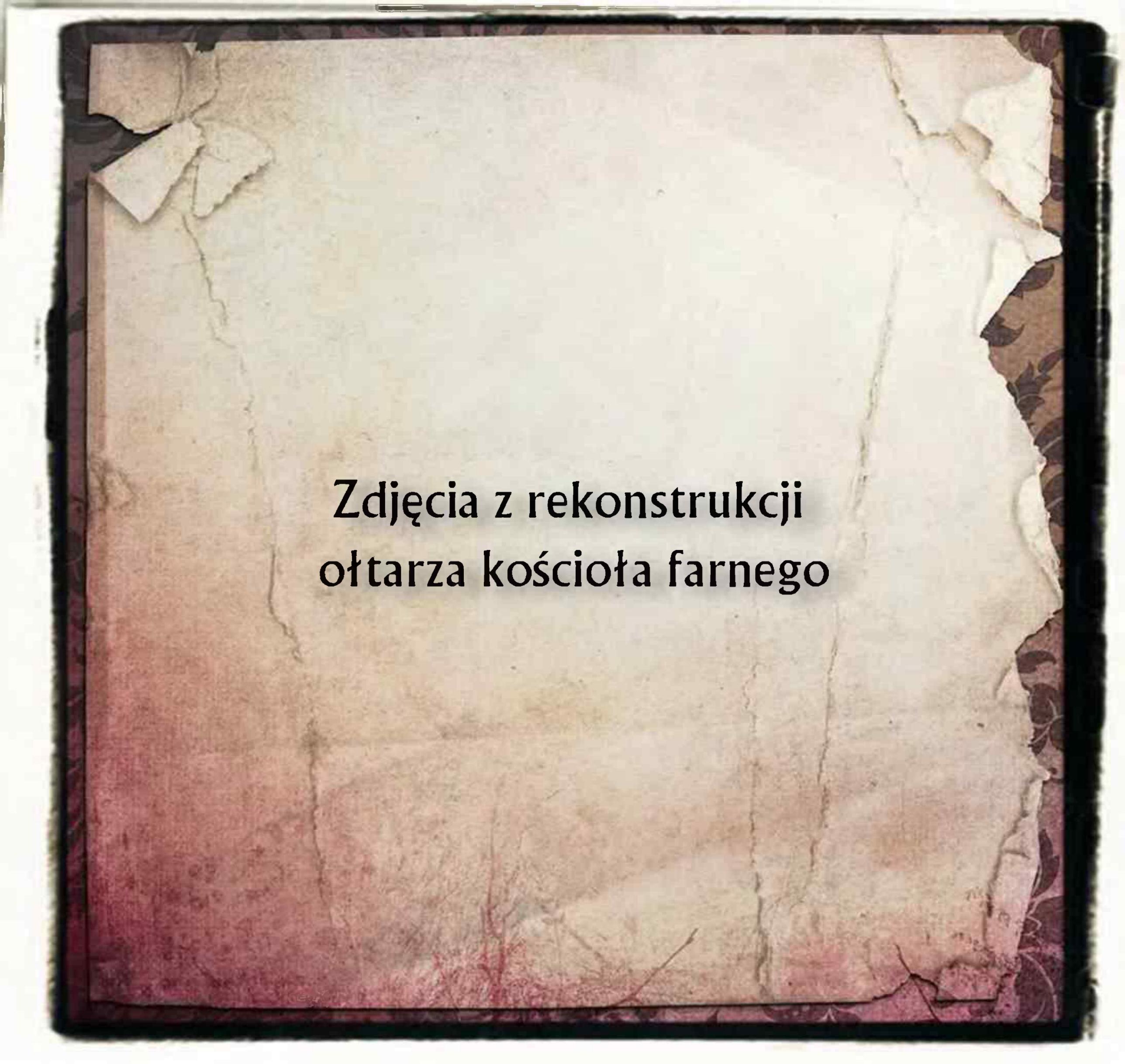

Wiklinowe formy do chleba

**Zdjęcia z rekonstrukcji
ołtarza kościoła farnego**

Kościół parafialny
p.w. Narodzenia NMP
z XV w.

← stan do 1939 r.

stan obecny →

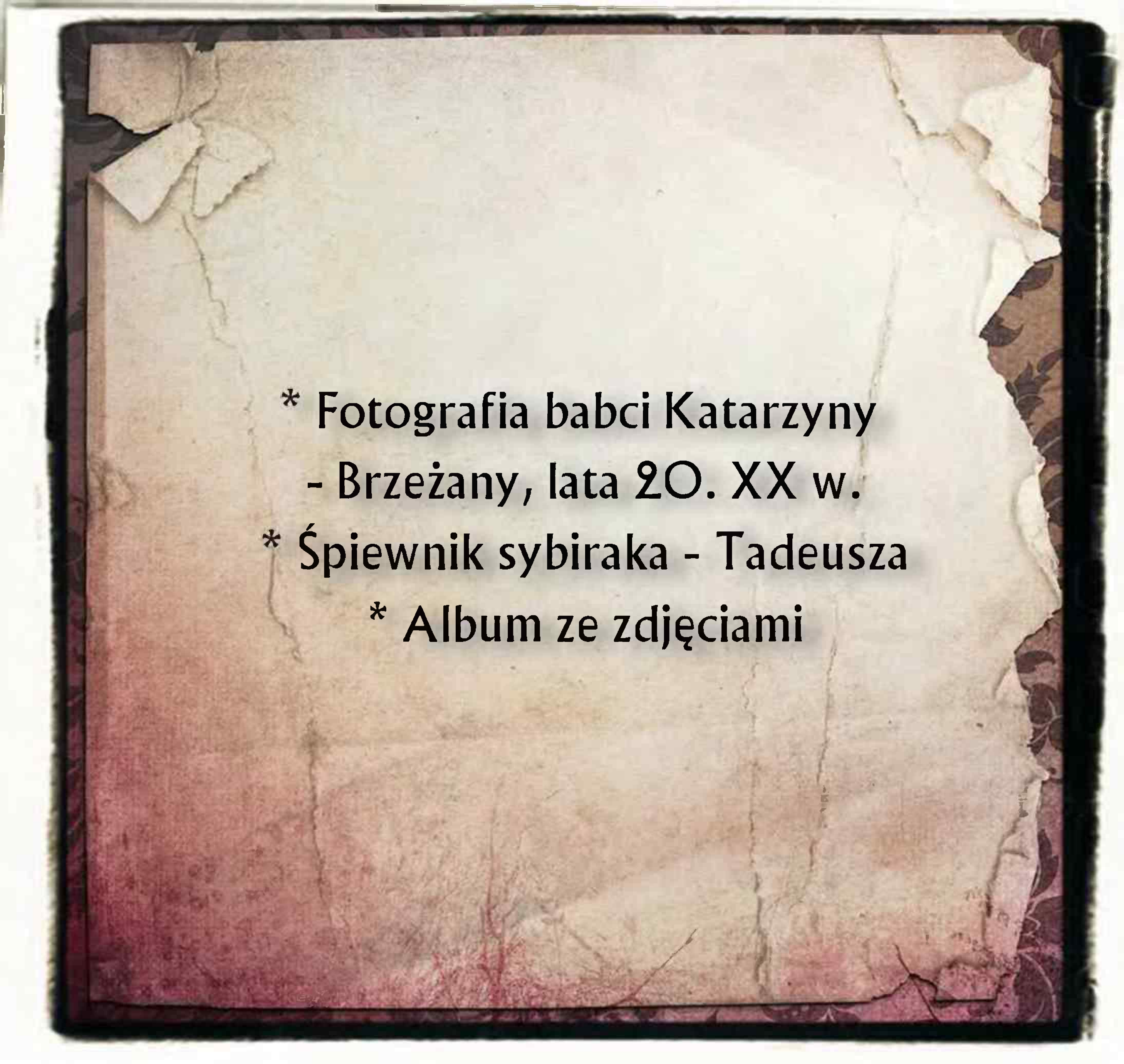

Fragment nagrobka żydowskiego

Fragment nagrobka żydowskiego

-
- * Fotografia babci Katarzyny
- Brzeżany, lata 20. XX w.
- * Śpiewnik sybiraka - Tadeusza
- * Album ze zdjęciami

Fotografia babci Katarzyny Oskres

Album ze zdjęciami

To bym pierszyni co byt aboy
 To bym szyni co byt rudy
 i d. d.
 Pesta Pimi otokotora
 Za szyni szyni z szyni
 szyni szyni szyni szyni

Smagte lica

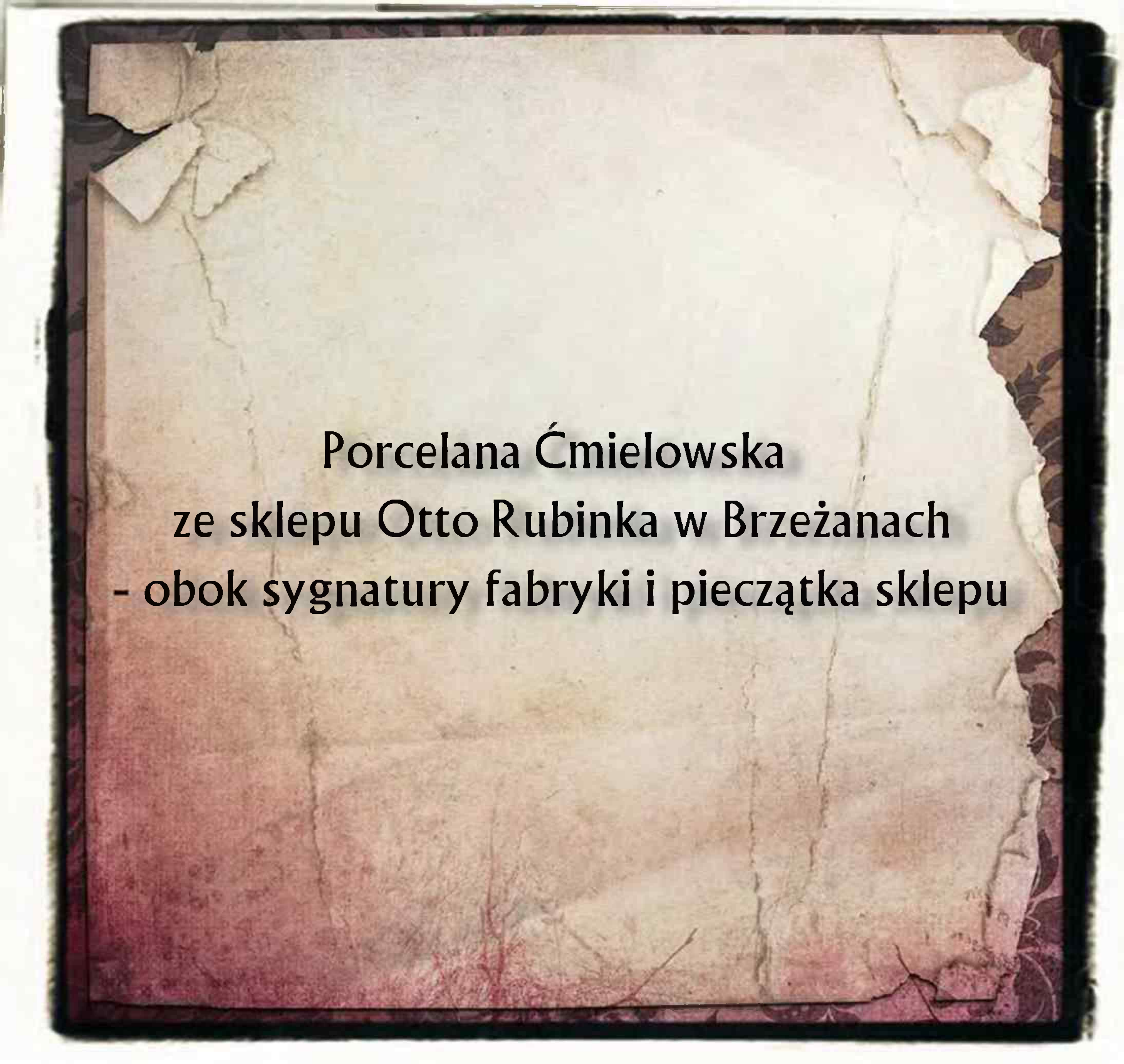
Smagte lica, twarz kaski,
 To szyni szyni szyni szyni
 Poni, szyni szyni, szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni

Dobry szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni
 szyni szyni szyni szyni szyni

Smagte lica, twarz kaski,
 To szyni szyni szyni szyni

Album ze zdjęciami

Porcelana Ćmielowska
ze sklepu Otto Rubinka w Brzeżanach
- obok sygnatury fabryki i pieczętka sklepu

Talerz (sklep Otto Rubinek w Wrocławiu)

Fiducia (sklep Otto Rubinek w Wrocławiu)

...erz (sklep Otto Rubinek w Brzeżanach)

...ca (szklak zain goppon w g...)

Zdjęcia rodzinne oraz pamiątki

Fotografia Józefy Hrabín

Fotografie rodziny Hrabín

Fotografia dziadka Oskres

Fotografia delatka Oskres

Fotografie rodziny Hrabia

Fotografia Józefy Hrabia

Fotografia żołnierza Ciołka

Fotografia rodziny Hrabia

Fotografia Józefy Hrabia

Ogarek metalowy z zapinką
Oficera wojny gminy
Iwona podbródka, metal, przed 1945 r.

Ryngraf - Matka Boska Ostrobramska

Ryngraf - z Matką Boską Częstochowską

Branszka - emalia - Wiedok

Broszka – emalia – Wiedeń

Orzełek metalowy z zapinką
Odznaka wójta gminy
Ikona podróżna, metal, przed 1945 r.

Fotografia dziadka Oskres

Ryngraf – Matka Boska Ostrobramska

Broszka – emalia – Wiedeń

Ryngraf – z Matką Boską Częstochowską

Orzelek metalowy z zapinką
Odznaka wójta gminy
Ikona podróżna, metal, przed 1945 r.

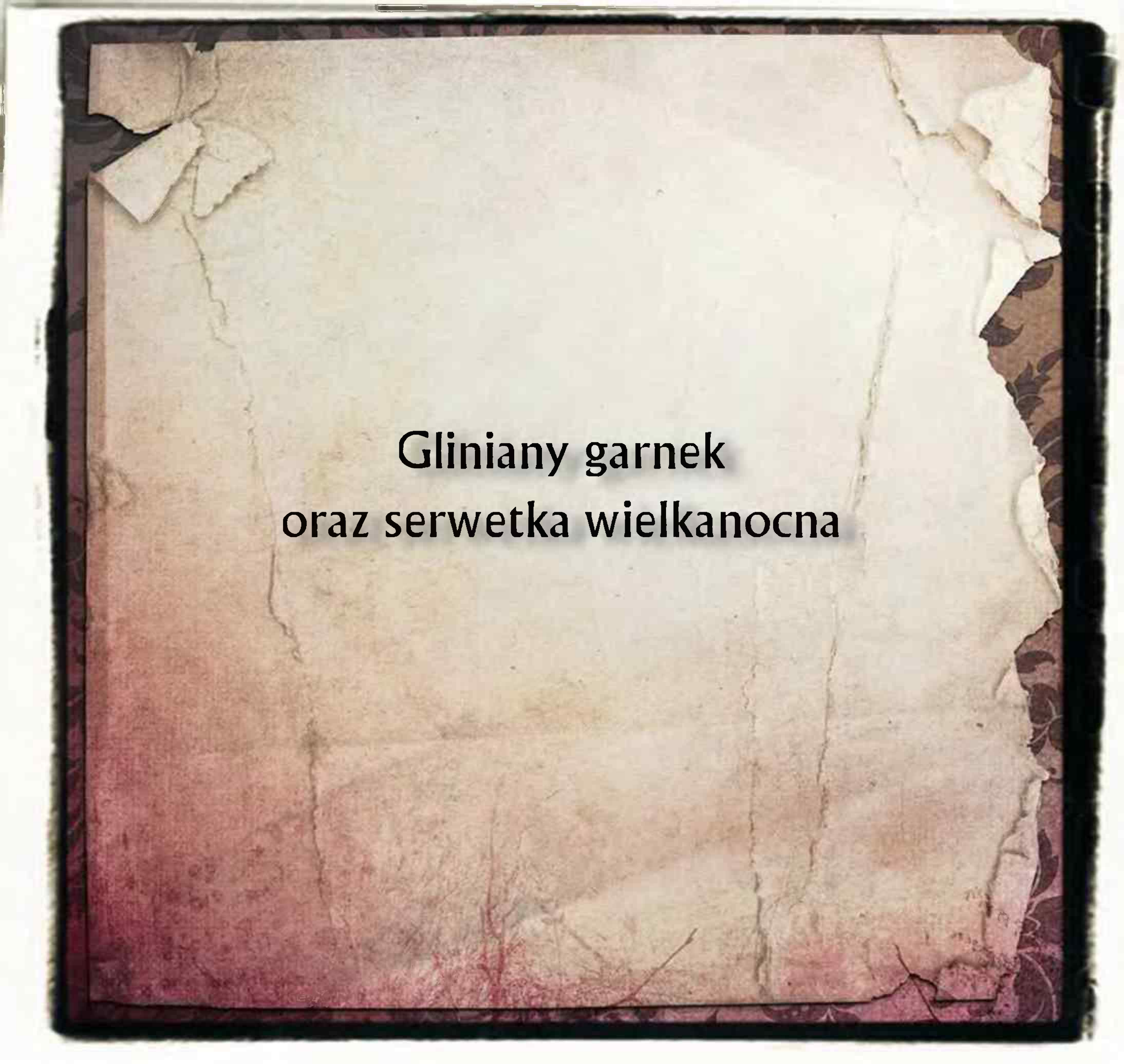
Ryngrafia Józefa Hrabia

Ryngraf – Matka Boska Ostrobramska

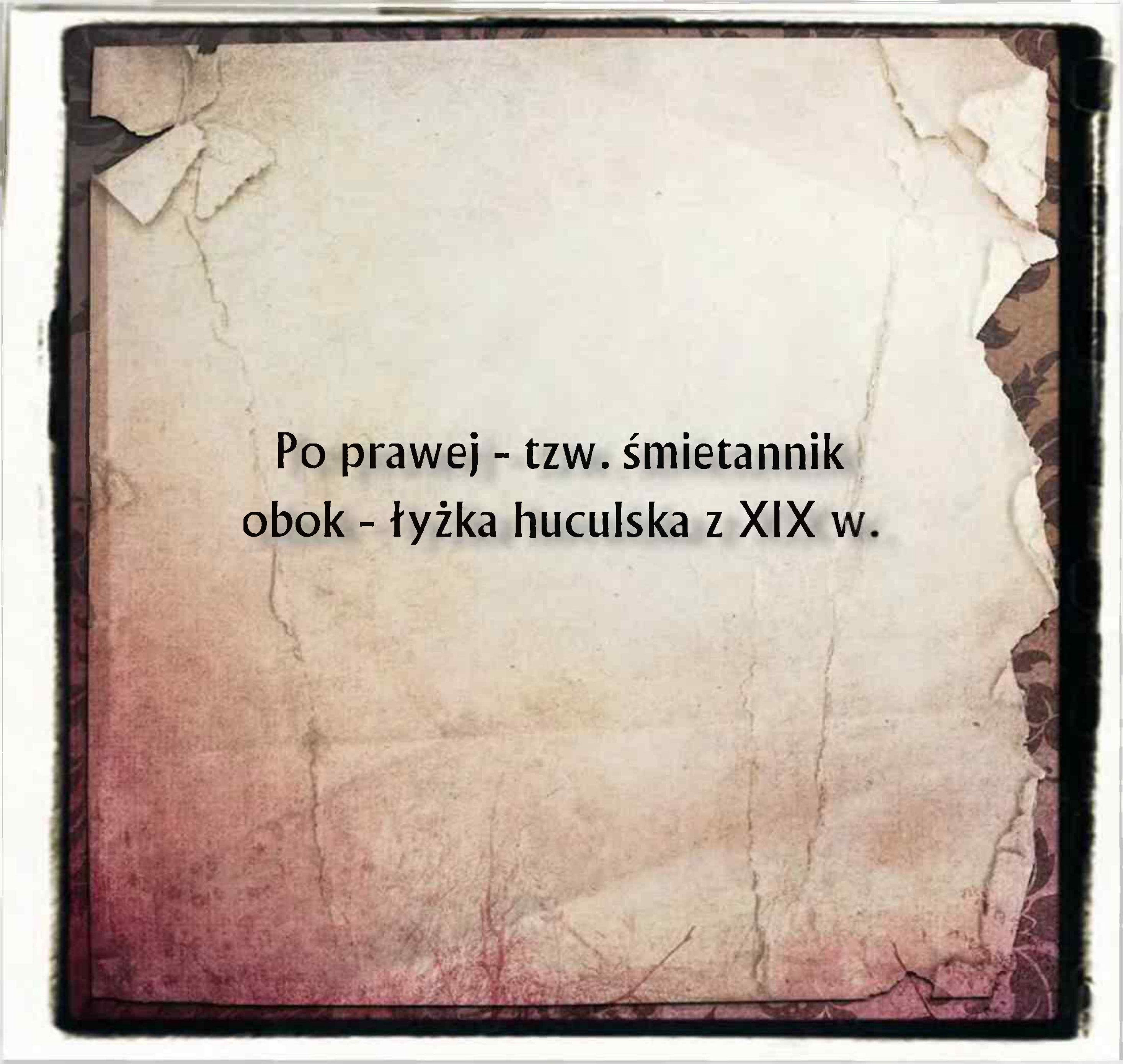

Ryngraf – z Matką Boską Częstochowską

**Gliniany garnek
oraz serwetka wielkanocna**

Po prawej - tzw. śmietannik
obok - łyżka huculska z XIX w.

Garnki gliniane

Butelki Baczewskiego
oraz porcelanowy móździerz
jaki otrzymywał każdy
kto w czasie I wojny światowej
oddawał móździerz mosiężny

Butelki z wódki *J.A. Baczewski*

J.A. Baczewski - Najstarsza we Lwowie fabryka wódek, likierów i rossolisów, założona w roku 1782 w Wybranówce 44 km od Lwowa. W roku 1856 szefem firmy został *Józef Adam Baczewski* (1829-1911). Swoje wyroby eksportował do wielu krajów europejskich (m.in. Niemcy, Francja, Wielka Brytania), pod handlową marką *J.A. Baczewski*. Firma *Baczewskich* istniała we Lwowie do 1939, gdy fabryka została zbombardowana przez lotnictwo niemieckie, a resztę sprzętu i zapasów rozgrabili Sowieci. Po 1945 potomkowie *Józefa* reaktywowali firmę w Wiedniu i wyroby spirytusowe są tam produkowane do dziś pod marką *J.A. Baczewski*.

Moździerz ceramiczny
(rozdawany w zamian za oddany na cele wojskowe moździerz metalowy)

**Dachówka z fary brzeżańskiej
z cegielni Raj**

Dachówka z kościoła parafialnego

Sygnety z okresu I wojny światowej

Odznaka 51 pułku w Brzeżanach

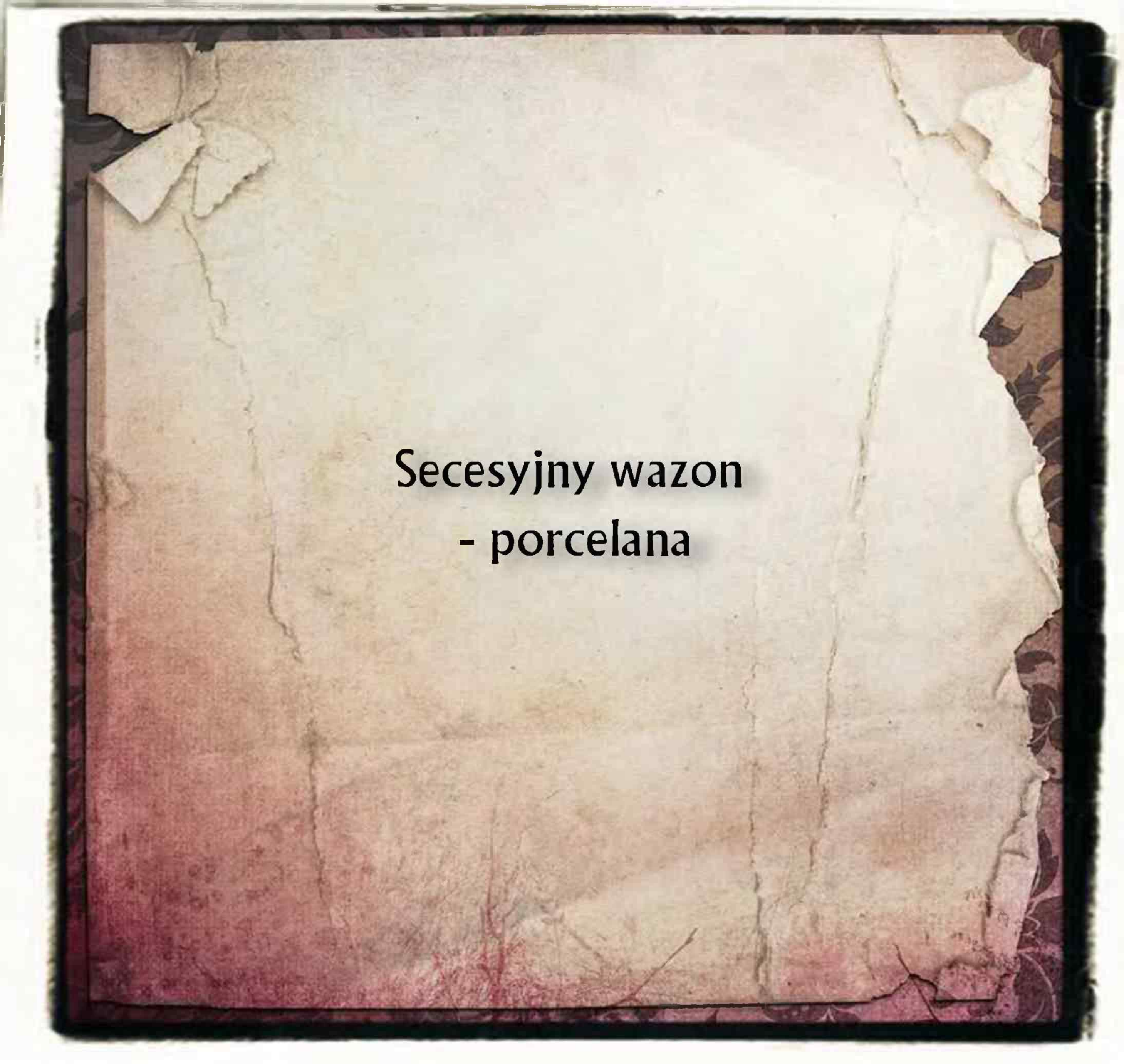

**Kula armatnia znaleziona
na dziedzińcu zamku w Brzeżanach**

Herb
XVIII w.

Secesyjny wazon
- porcelana

Medal za zasługi wojskowe

Chrystus z kości słoniowej

Srebrny zestaw sztukców

Przycisk na biurko
z postacią Piłsudskiego

Broń znaleziona na dziedzińcu zamku

Wazon z podobizną Piłsudskiego

Medalion z podobizną Piłsudskiego

ODSŁOŃMY TABLICĘ PAMIĄTKOWĄ NA DOMU W BRZEŻANACH, W KTÓRYM MIESZKAŁ MARSZAŁEK PIŁSUDSKI.

W dniu 28 czerwca 1919 roku przybył do Brzeżan¹⁾ Ówczesny Naczelnik Państwa i Naczelnny Wódz Józef Piłsudski. W czasie swego, krótkotrwałego zresztą, pobytu w naszym mieście, zamieszkał Wielki Marszałek w dworku Pani Zofii Torosiewiczowej położonym przy ulicy Generała Iwaszkiewicza 9. Pobyt Marszałka w Brzeżanach związany był z ówczesną sytuacją wojenną na froncie ukraińskim na Podolu. Niewszystkie miasta w Polsce mogą pochlubić się tak cennym wspomnieniem – jak pobyt Wielkiego Marszałka w ich środowisku. Chwilę tę więc i szczęśliwe zdarzenie dla Brzeżan należało by dziś w okresie powszechnej żałoby po Marszałku upamiętnić i przekazać jej znaczenie przyszłym pokoleniom w Brzeżanach, a to tym bardziej, że cała Polska rejestrowała niedawno wszystkie pamiątki po zmarłym Marszałku punkty i miejscowości w Polsce, w których On przebywał, pisma, które z pod Jego wychodziły ręki itd. O Brzeżanach zapomnieliśmy...Uważam, że dziś stosowna jest chwila ku temu, by pomyśleć o Tablicy Pamiątkowej na tej części domu Pani Torosiewiczowej, w której Marszałek mieszkał. Sądzę też, że słuszne jest zdanie starosty powiatowego w Brzeżanach doktora Tadeusza Jarosza, że pracą tą powinien zająć się w Brzeżanach Obóz Zjednoczenia Narodowego, do którego z tego miejsca apeluję o inicjatywę w tym kierunku, bo mieć będzie ona niecodzienne znaczenie.

Ferdynand Stättner.

¹⁾ Stanisław Wiszniewski, Wspomnienia brzeżańskie o Komendancie » Głos Brzeżański « nr 10, rok 1935.

**Cegła palcówka
ze sklepienia bramy wjazdowej do zamku
(1530-1555)**

**Banknoty Republiki Ukraińskiej
(1918 - 1920)
oraz znaczek z "tryzubem"
- rozpoznawczy znak UPA (z Łapszyna)**

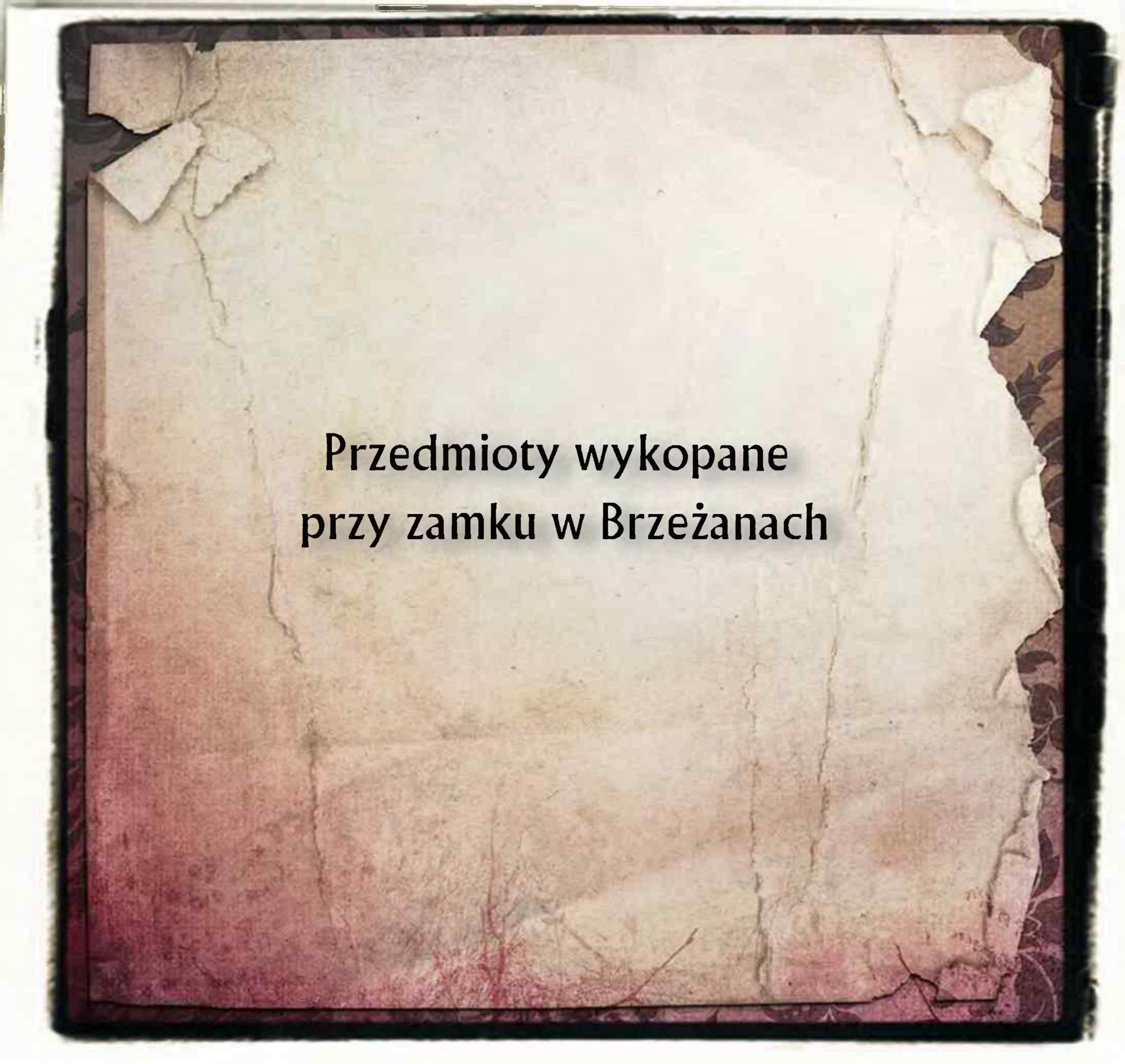
Banknot ukraiński z 1918 r.

Banknot ukraiński

Moneta ZSRR z wybitym tryzubem (noszona przez UPA)

Przedmioty wykopane
przy zamku w Brzeżanach

naczynia ceramicznego

Fragment fajki ceramicznej

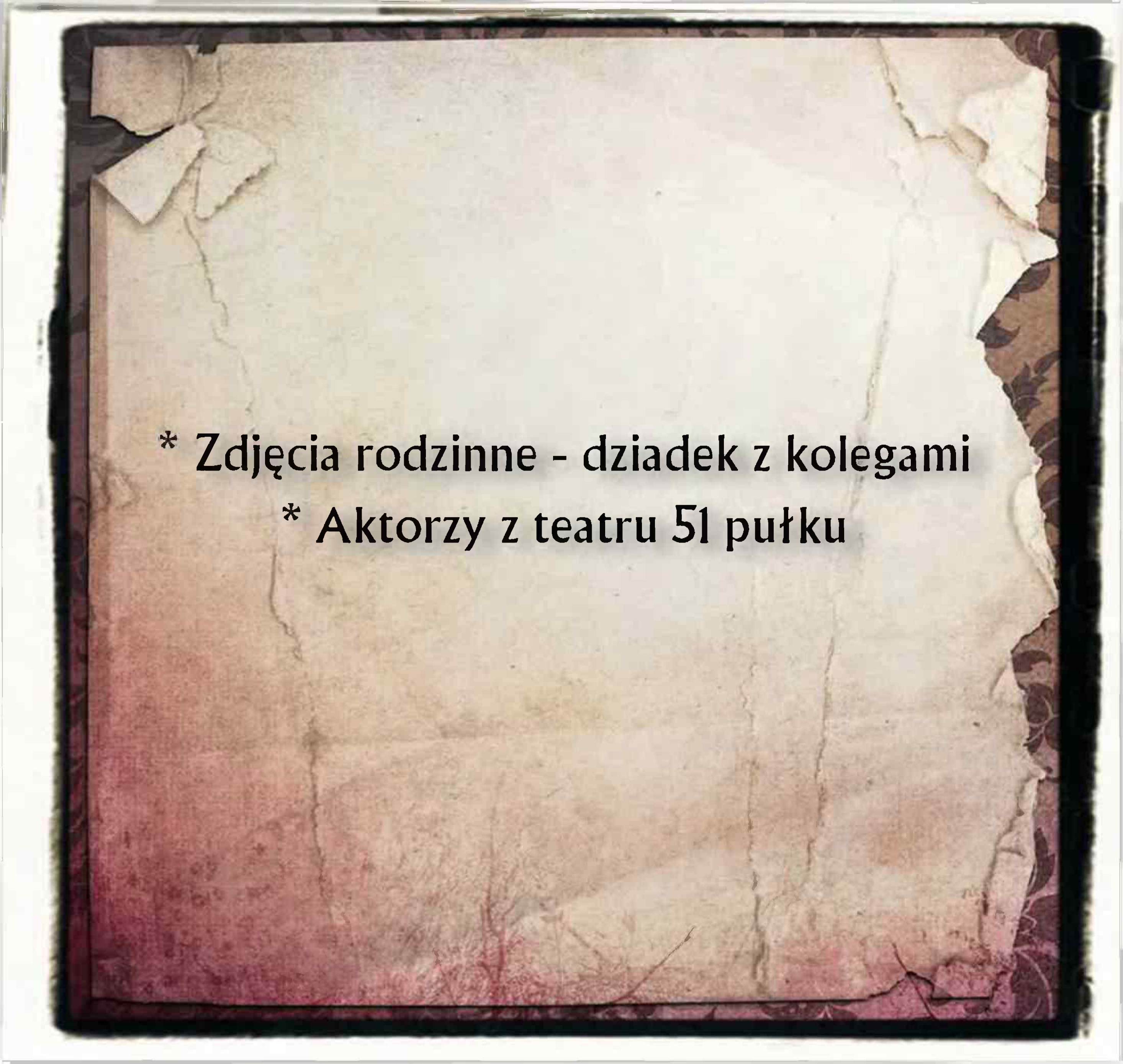
Narzędzie krzemienne

Skorupy naczyń średniowiecznych

Przedmioty wykopane przy zamku w Brzeżanach

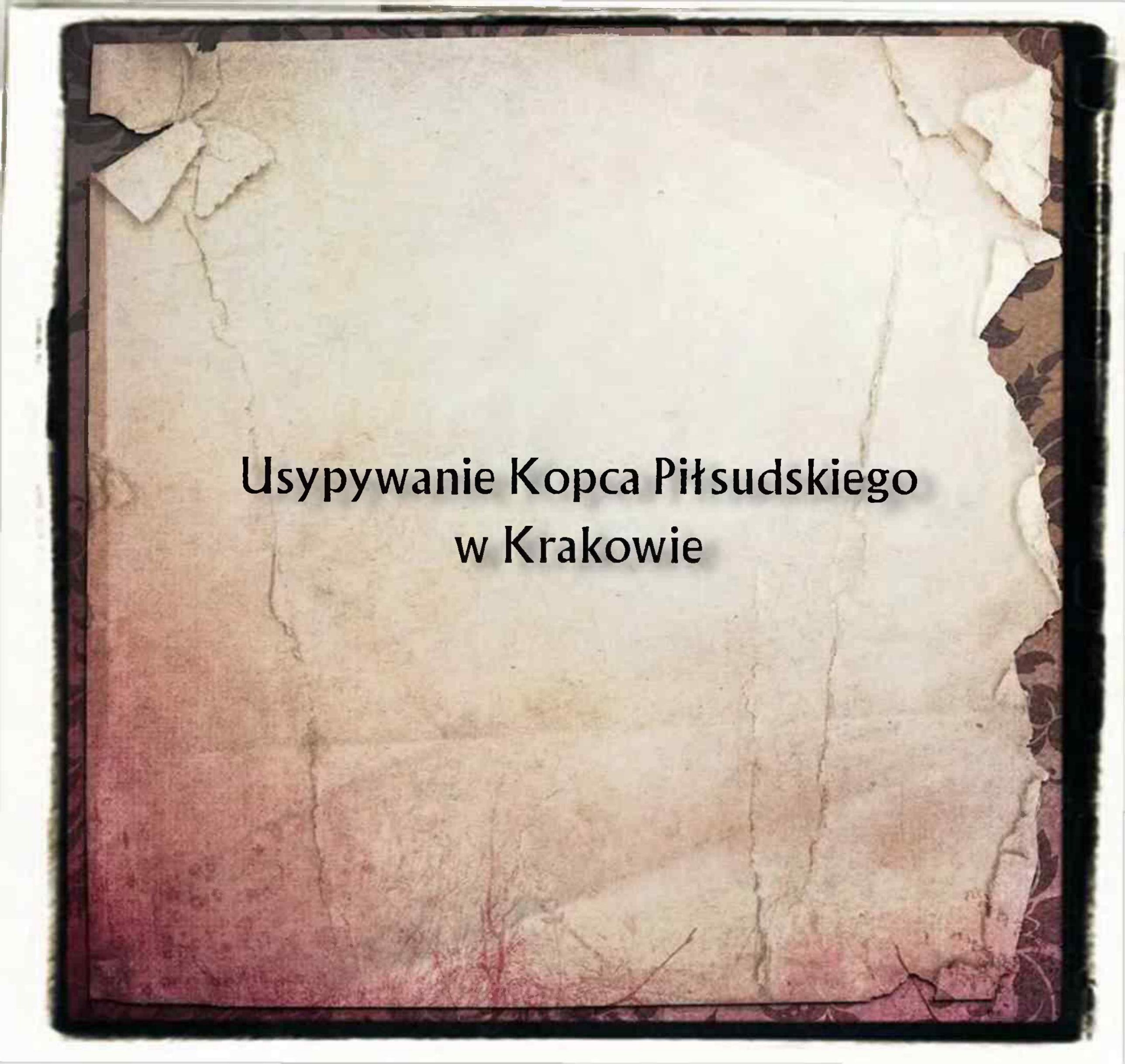

-
- * Zdjęcia rodzinne - dziadek z kolegami
 - * Aktorzy z teatru 51 pułku

**Usypywanie Kopca Piłsudskiego
w Krakowie**

Młodzi ochotnicy z Brzeżan usypują kopiec Piłsudskiego w Krakowie,
lata międzywojenne XX w.

Przygotowanie oraz obróbka graficzna
Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Głubczycach

2011

<http://www.glubczyce.e-bp.pl>